

KLÓFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hátra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 25 korona.
Egy hátra ..... 2 k. 40 l.

HIRDETÉSEK:

6-hatásos polt sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Külső bors 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 267.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherczeg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szerda, április 22.

Mai számunk főbb közleményei:

Vasároink: A kétéves szolgálat.
A képviselőház ülése.
Folgyármenterek értékesítése.
Újabb rendelet az ujoncozás elhalasztásáról.
A hatszáz koronás banket.
A politikai nagyhét.
A májusi előléptetések.
Ingalmos megyegyűlés.
A király Aradmegyében.
Az új püspök beiktatása.
A Krivány-villa elárverezése.
Öngyilkos diák.
A titeli mandátum.
Tárcs: Titoktartó nő. Irta: Alexander Grant.
Regény-Csarnok: Klára grófnő. Fordította:
Ritt Gyula.

A kétéves szolgálat.

Budapest, április 21.

Érdekes politikai esemény van készül-
őben. A kormányhoz közel álló forrásból
szivárgott ki annak a híre, hogy már ju-
nius havában úgy a magyar, mint az osz-
trák képviselőház asztalán lesz a kétéves
szolgálati időről szóló törvényjavaslat, mely-
lyel már napok óta foglalkozik a sajtó.

Módunkban áll egész terjedelmében kö-
zölni azt a közleményt, mely a készülő
eseményt újságolja. Előrebocsátjuk már
itt, hogy ellenzéki körökben, ahol érte-
sültek a törvényjavaslatról, animozitással
fogadják azt, még pedig azért, mert mint
a kormányhoz közel álló hírforrás a fen-
tebb említett közleményhez hozzáteszi, a
kétéves szolgálati idő behozatala a jelen-

legi békelétszám mellett el sem gondol-
ható s ezért a kétéves szolgálati idő csak-
is a békelétszám tetemes felemelésével
statuálható. Ilyen formában pedig, mond-
ják ellenzéki körökben, nemcsak hogy el
nem fogadja az ellenzék, hanem késhe-
gyig menő harcot folytat a törvényjavas-
lat ellen.

Itt adjuk az igen érdekes közleményt,
ugy, amint ez napvilágot látott:

„A miniszterelnök tegnap reggel visz-
zatért Bécsből. A nap folyamán külön-
böző párttagokkal, különösen Andrássy
Gyula gróffal folytatott hosszabb beszél-
getést. A helyzet teljesen változatlan. A
kormány ragaszkodik az indennitás meg-
szavazásához és a többség elv érvényesi-
téséhez és nem hajlandó ebben a pont-
ban engedni az ellenzék terrorizmusának.
Mindezt természetesen ama föltétel alatt,
hogy a szabadelvű párt a miniszteriumot
az ex-lex állapotban sem hagyja cserben.

Ezzel szemben nyilvánvaló, hogy a ka-
tonai reformok ügyében már a legköze-
lebbi időben fontos és döntő határozatok
vannak készülőkben. Nincs kétség az iránt,
hogy az összes mérvadó katonai faktorok
a gyalogos csapatoknál és a tüzérség egy
részénél a kétéves szolgálati idő behozata-
la iránt megegyezésre jutottak. A had-
ügyminiszteriumban és a két honvédelmi
miniszteriumban most lázas sietséggel dol-
goznak a kétéves szolgálati idő költség-
előirányzatán. A dolog már annyira érett,
hogy a kétéves szolgálati idő behozata-

lára törvényjavaslat van készülőkben és, ha
csak lehetséges, az már június hónapban
mindkét parlament elé is kerül. Evvel az
ügygyel tehát, mint eredetileg tervezve
volt, egyáltalán nem várnak a véderőtör-
vény őszre tervezett végleges rendezéséig,
hanem a parlamenteket a kormány ter-
veivel törvényjavaslatok alakjában fogják
megismertetni.

A kétéves szolgálati idő nem terjesz-
kednék ki a tüzérség egy részére, a mű-
szaki csapatokra, sem a lovasságra. Arra
sem gondolnak, hogy az egyéves önkén-
tési intézményt megszüntessék.”

Eddig van a szenzációs hír azon része,
melyet még a most obstruáló ellenzék is
nagy lelkesedéssel fogadna. Ami ezután
jön, az az ugynevezett öröm az örömlébe,
amely nagyon csavarja az ellenzék orrát.
De beszéljen a közlemény:

„Természetes dolognak tartják, hogy
a kétéves szolgálati idő behozatala a je-
lenlegi vagy a most tervezett békelétszám
mellett el sem gondolható, hogy tehát ev-
vel együtt a békelétszám nevezetes eme-
lése válik szükségessé. Ebből továbbá az
is következik, hogy ennek a reformnak a
bevezetése rendkívüli költségöbblettel van
egybekötve, a melyről különben a kormány
előkészített javaslata koronáig és fillérig
fog pontos felvilágosítást adni.

Katonai körökben a kétéves szolgálati
idő behozatalát a békelétszám nevezetes
emelése nélkül lehetetlennek tartják. A
reformnak tehát nálunk ugyancsak a fi-

Titoktartó nő.

Irta: Alexander Grant.

A legnehezebb feladat a nőre nézve a ti-
tok megőrzése. Ez a történet olyan nőről szól,
aki magába tudta a titkot zárni, sőt a mi több
s még inkább figyelemre méltó, az az a körül-
mény, hogy ez a ritka eset nem is férfi, ha-
nem más nő kedvéért történt.

A Holborn szálló központi étterme egé-
szen megtelt; sem az étterem főasztalánál,
sem a karzaton egyetlen hely sem volt üres.
Az elektromos világításnak ragyogó fénye meg-
tört a márványoszlopon s végigszaladt az osz-
lopfőkön, a tükrökkel borított falakon, a fényes
edényeken, hogy ott törjön meg újra száz és
száz sugárban a sok fehér nyak s fehér kar
esillogó drágakövének, az egész teremnek fő von-
zóerején.

Az egyik asztalnál gyönyörű lányka ült, re-
mek nyakkal, gömbölyű karokkal, szép met-
szésű, nagy, ártatlan szemekkel, amelyek ide s
tova tétováztak gyermekies örömmel, magukba
sziva a reá nézve bizonyára egészen új életnek
egész ragyogó világát.

Hogy mi köze volt neki a másik két tár-
sához, aki mellette ült, azt nem volt valami
nehéz kitalálni. Szép arcának hasonlatossága
azzal az édes, fehérhajú, az élet delét megha-
ladó hölgygyel, aki harmadiknak ült tőle, azon-
nal elárulta, hogy anya és leány a kettő,
míg az a boldog és mégis büszke mosoly, amely

a köztük ülő fiatal embernek arcát felvidítá,
mikor pillantását a gyönyörű lányon nyugtatta,
viszont sejtetni engedte, hogy a balkeze ne-
gyedik ujján diszelgő remek gyémántgyűrű-
nek valami különös értelme és rendeltetése lehet.

Igenis, Frank Westall is akkor talált rá
a boldogságára és a végzetére, mikor már azt
hitte, hogy az arra való jogát egészen eljät-
szotta; rátalált, még pedig egy kicsi vidéki
falucskában. Azokban a ragyogó ártatlan sze-
mekben, melyek a falusi templom első padjá-
ból feléje ragyogtak, azokban látta meg leg-
először elmúlt életét... és sajna! azt bizony
nagyon rutnak találta. Most már egy hónapja
mult, hogy jegyesek voltak s Maudenak ez volt
az első, a legelső látogatása a városban. Hogy
egy kis változatosságot hozzon az esteve,
Frank azt ajánlotta, hogy mielőtt a színházba
mennének, térjenek be vacsorára: Holbornhoz.

— Nagyon hamar mullott az idő, Mrs. Forsyth
— szolt, miközben az órájára pillantott. — Pin-
cér fizetek. Jöjj csak édesem — tette hozzá,
karon fogva a lánykát, aki még mindig a fényt
bámulta s a pompát — nehogy falusi kis lány-
nak nézzenek.

— Váltak, uram! — mondta a fizető pin-
cér, egész maradék arany és ezüst pénzt olva-
ván le az asztalra; — köszönöm, nagyságos
uram — folytatta, miközben a fényes borra-
valót beseperte.

— Oh, megállj csak, Frank! — kiáltott
fel a lányka hirtelen, mikor ez a beváltott
pénzt zsebre tenni készült — hadd lássam

csak ezt az aranyat. Milyen furcsa! nézd csak,
édes anyám; ez valamikor mellő lehetett;
még most is rajta van a tü megerősítésének
a nyoma. Csakugyan, itt pedig, nézd csak,
ide betűk is vannak belekarcolva, egész vilá-
gosan el lehet olvasni: örökre a tied.

— Oh, hisz ennek valami talizmánnak
kellett lennie. Képzeld csak, hogy valakinek
annyira el kelljen szegényednie, hogy ez érem-
től meg tudjon válni! — szolt s gyermekded,
ártatlan barna szemét meglelték könnyel.

— Ugyan hadd békén már az édesanyá-
dat, vedd fel a köpenyed s ne vesztlegessük
az időt! — szakította félbe Frank, még pedig
oly hirtelen és olyan nyers szavakkal, hogy a
lányka egészen meghökkent s csodálkozva te-
kintett rá. — Bocsásd meg az udvariatsá-
gomat, drágám — tette hozzá pírulva — de
csakugyan, Mrs. Forsyth — fordult az idősebb
hölgyhöz — lekésünk a színházból s azt se
szeretem, ha a nép a lábamra tapos.

— És ha mindjárt, ha azonnal megyek,
szabad ezt itt megtartanom? — kérdé félig tré-
fasan, félig komolyan a leány, felmutatva a
kérdéses aranyat.

— Minden bizonynyal. Tartsd meg, ha ked-
ved tartja — válaszolt Frank. — Egyébiránt
van ilyen érem tucat-számra forgalomban. Majd
megvárjak az ajtónál — szolt s hirtelen fel-
kelve, ott hagyta az asztalt.

— Mi baja lehet Franknak? — kérdezte
ártatlanul Mrs. Forsyth. — Mi lelte? Ilyennek
még sohasem láttam.

nanciális, mint belső szervezeti átalakulás volna a következménye, mint Németországban.

A közlemény további részében érdekes politikai intimitásokat tartalmaz. Előszörban említésre méltó, hogy Széll Kálmán a nagy felelősség teljes tudatában megy át az ex-lexbe, másodsorban pedig az, hogy a volt nemzeti párt *csak bizonyos kijelentések mellett* osztja meg a felelősséget a kormányval az ex-lexért.

A közlemény ezen része így szól:

A szabadelvű pártklubban tegnap este mozgalmas élet uralkodott. Türelmetlenséggel várták Széll Kálmánt, hogy esetleg valami direktívát kapjanak tőle. Mikor a miniszterelnök megjött, egy nagy csomó képviselő sereglett köréje, akik előtt Széll Kálmán kijelentette, hogy a nagy felelősség teljes tudatában lép az ex-lex állapotba, de elvárja a párt minden egyes tagjától, hogy a kormányt követni fogja és ezáltal mintegy megosztja a kormányval a felelősséget. Minden fáradság hiába volna és az ellenzék terrorizmusának győzelmét jelentené, ha most a párt gyöngítésére történnének kísérletek.

Széll Kálmán kijelentése, mely mindenestre csak privát és baráti körben történt, általában helyeslésre talált, csak *Szentiványi Arpád*, a volt nemzeti párt elnöke kivánta megjegyezni, hogy a többség ezt a felelősséget annál könnyebben vehetné magára, ha az ellenzékkel szemben bizonyos anyagi vívmányokra hivatkozhatnék, a minő például *a két éves szolgálati idő, magyar tisztek áthelyezése magyar ezredékhez, a zászló és jelvényügy rendezése.*

Széll Kálmán azt válaszolta, hogy a kormány a kivánt reformokat kilátásba helyezte, habár azok kivételét nem kötötte terminushoz. Lassanként teljesebbé fognak menni ezek a kívánalmak, most azonban az ellenzék nyomásával szemben *állhatatlanságról.*

Egyelőre tehát ez a legfőbb teendő. Minden más attól függ, mikor és hogyan fog kialakulni a helyzet.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 21.

Lengyel Zoltán ismét nagy paksamétával jött a Házba, mire nagy rémület szállotta meg a szabadelvűpártot.

— Csak nem Lengyel beszél ismét?

— De bizony! — mondogatták a jegyzők.

— Ez az egész ország „ellenyegesedik” végül! — panaszkodtak azok a nevényen, s kiknek tényleg végig kellett hallgatniuk Lengyel Zoltánt.

A felett már napirendre tértek, hogy az ex-lexet elkerülni nem lehet. A függetlenségi pártot, ezuttal legalább feltétlenül az obstrukció vezérek uralkodnak. Híre járt, hogy Széll Kálmán miniszterelnök is felszólal ma, de ha tényleg ez volt a szándéka, úgy ezt Lengyel négy órás beszéddel megghusította. Bizonyos azonban, hogy a miniszterelnök e héten okvetlenül beszélni fog.

Ma is küldöttségek jártak a Házban: a szatmáriak és komáromiak. Az utóbbiak kócsagosan jöttek el tüntetni.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Plósz Sándor, Darányi Ignác és Fejérváry Géza báró miniszterek.

Elnök megnyitja az ülést, és bemutatja az irományokat.

Széll Kálmán miniszterelnök határozati javaslatot nyújt be, amelyben a kvótabizottság megválasztását kéri. A képviselőház 20, a főrendiház 10 tagot választ.

Elnök a választást annak idején napirendre tűzi.

(Az indemnitás).

Lengyel Zoltán: Az arisztokráciát támadja, amiért nem vesz részt a nemzeti küzdelem munkájában és nem követi Apponyi példáját. Kövessenek bár akármily politikai programot, de álljanak be a nemzet szolgálatába. A mi főuraink csak játék, löverseny és a vadászat iránt érdeklődnek és ezek révén nyernek, vagy veszítenek százazreket. Ha e helyett a kereskedelem és ipar művelésében vennének részt, mint a német, cseh vagy angol főurak, akkor több szolgálásokat tennének a hazának, mint ha elsőrangú lótenyésztést üznek.

Beöthy Ákos: Nagyon jól beszél.

Lengyel Zoltán: O nem azért foglalkozik a mágánok hibáival, mert őt nem szeretik. Nevezés bár őket komédiásoknak, bandának, ők hazafias dolgot mivelnek és megköveteli, hogy mindenki megemlje a kalapját előttük. (Derűtség jobbról.) Annál inkább együtt kellene tartaniuk a hazafiaknak, mert Széll Kálmán miniszterelnök maga mondotta *magánbeszélgetés* közben, hogy mihelyt ő (Széll) kiteszi a lábát az udvarból, százan és százan jönnek, akik az ő munkáját megsemmisíteni akarják.

(Egy kézbezárlás.)

Szól ezután Lengyel a közös hadsereg szelleméről.

Fejérváry Géza br. honvédelmi miniszter: Tartsa meg magának a közös hadseregről való véleményét. (Zaj a szélbalon.)

Kubik Béla: Mit gorombáskodik! Be van zsindelezve a feje? (Zaj.)

Leszkay Gyula: Ide jön gorombáskodni. Az elnök pedig nem utasítja rendre.

Elnök: Kéri a jobb és baloldalt, hogy tartózkodjanak a közbeszólástól.

Pozsgay: A minisztert mégsem meri rendreutasítani! Minket már régen rendreutasítana.

Leszkay: A miniszter azt hiszi, hogy itt is kaszárnyában van.

Lengyel Zoltán: A közös hadsereg szelleme olyan, hogy ott csak a németek, csehek, legfelebb még a horvátok férnek meg.

Fejérváry báró miniszter: A Lengyelekre nincs ott szükség.

(A német oltatás.)

Lengyel Zoltán ezután különböző adatokat sorol fel a hadseregben előforduló magyar üldözéssel. Majd egész szász magát mondja el, aki sárga gombokat viselt, a gombokon fekete kétféjű sasok voltak. Ezeket a gombokat a vasuton megvették, 40 krajcárjával adta párját.

Beöthy Ákos elég olcsó volt.

Rákosi Viktor: Mi többet fizetünk a kétféjű sasért!

Lengyel Zoltán németül olvas fel egy osztrák beszédet. (Derűtség jobbról.) Egy magyar képviselőnek nem is szabad németül tudni. Hát mit kacagnak?

Sándor Pál: Hát akkor miért olvas németül?

Kubik Béla: Törli, marja magát az ember, mert muszáj! (Nagy derűtség.)

Lengyel Zoltán kéri, hogy micsoda jog alapján német a vezényszó a hadseregben. A magyar király ezt el nem rendelheti, csak az osztrák császár. Az osztrák császárnak pedig itt nincsenek jogai.

Akarmi baja is lett legyen a fiatal embernek, annyi bizonyos, hogy gyógyszerül néhány pohárka cognacot használt.

S a gyógyszer, úgy látszik, hatott. Mert mikor mindhárman a kab-ba szállottak, egészen magához tért. A kis lány azonban, úgy látszott, elvesztette a kedvét, mert bár elég figyelemmel hallgatta a színeseket, a felvonások között szokatlanul szótlan volt. S akárhogyan iparkodott is vidámabbnak látszani, ebbeli kísérlete nem sikerült s komoly maradt egész este mindaddig, míg a szálló kapujánál egymástól el nem váltak.

Eskor azonban kérésre Frank felé fordult:

— Bocsáss meg, édesem, hogy olyan ostoba voltam a mai estén — félénken karjára fektette a kis kezét.

— Hát mi a baj? — kérdezte Frank.

— Bocsáss meg, édesem — válaszolt a lányka tétován — de egész nap hiába igyekeztem tovaütni az emlékezetemből annak az asszonynak a képét, akié az a mellű lehetett. Gondold csak el, Frank, ha nekem kellene megválnom valamitől, amit tőled kaptam ajándékba, mondjuk például ettől a gyűrűtől, Frank, megölné a gondolat, megölné mentem!

Egy fiatal ember ezeken az éjszakán reggeli 4 óráig nem bírta behunyni a szemét s ezalatt az idő alatt bizony nem valami kellemes gondolatokkal foglalkozott.

Maudenak ez a különös lelki állapota mintegy három napig tartott, Frank Westall pedig ez alatt az idő alatt majdnem elvesztette a türelmét; a negyedik napon azonban vigaszról szólhatott az a levél, mely Maude kezébe került és mely ismét a régi kedélyállapotára váltott.

— Drágám — így szolt a levél — gyere hozzám délután 2 órakor. Jó hírem van a számodra! De nem, néma leszek, míg csak el nem jössz. — A te öröké szerető Maude-od.

Sokkal könnyebb szívvel jött el Frank Westall a kitűzött időben, mint az utolsó három napon át. Midőn belépett, Maude még mindig az ablak előtt állott, majd gyorsan eléje szaladt, egy kis levelet lobogtatva diadalmasan a feje fölött.

— Nos, öregem, valld be mindjárti, hogy okos fejecské ül a menyasszonyodnak a nyakán. Oly nagy volt a vágyam, hogy azon a szegény teremtesen segítsek, ki a mellűjét eladni kényszerült, hogy gondolkodtam, egyre gondolkodtam, míg csak ki nem sütöttem az eljárásom mikéntjét. Az az ideám támadt, az az ötletem, hogy hirdetésként közölök az újságba. Megtettem és ma csakugyan választ is kaptam, haligasd csak, mit ír:

— E. T. bátorságot vészen magának, hogy meglátogassa azt a hölgyet, aki oly élénken részt vett a sorsában, még pedig a kitűzött időben, szombaton délután 2 órakor — s ime azt hiszem, itt is van — tette hozzá az önmagából kikelt lányka, mikor halk kopogtatás hallatszott az ajtón.

Frank Westallnak arca elkomorult s halálsápadtra vált, a lélekzete majdnem egészen elakadt, szemeinek a kifejezése pedig olyan volt, mint az üzött vadé a halálos lövés előtt. A lányka saját izgatottságában mitsem vett észre, mert amint a kopogás hallatszott, azonnal az ajtó felé sietett.

Az ajtó megnyílt s karcu, fekete gyászba öltözött fiatal lányalak jelent meg a küszöbön. Arca kedves és venzó volt ugyan, de a szemai-

nek szomorú pillantását elárulta, hogy vajmi sok és vajmi fájdalmas összeütközése lehetett a világnak, a társadalomnak kemény határköveivel. Haja valamikor aranyszőke lehetett, de ma bizony már ősz szálak is vegyültek közibe. Bánatos szemét lassan felemelve az előtte álló lánykára, éppen előbbre akart lépni, mikor pillantása hirtelen az ablakban álló férfialakra esett. Mély lélegzetet véve hátrahökent, majd megállott, mintha valami kísértetet pillantott volna meg; fagyos mosoly játszott keskeny ajakán.

Frank Westallnak a pillantása megigézve csüggött ezen az arcon s ha valamikor vad kétségbeesett, alázatos, könyörületet esdeklő kifejezés tükröződött valamely arcbán, úgy az övé árulta el azt. A nő sokszor egy gyors pillantással, mintegy ösztönszerűen sejté meg a valót. Szemét erről a rettenetéről a férfi mellett álló ártatlan teremtesnek gyengéd, valami megmagyarázhatatlan félelmet rettegő arcára irányítván, a férfi egész lelke volt előtte kitérve; élete történetét olvasta le egész a mostani pillanatig, mikor könyörületességet kérve, esdve, koldus gyanánt állott előtte, vele szemben.

— Micsoda, hát én ismeri Frankot? — dadogta Maude.

— Nem... dehogyan — hangzott lassan vontatva a válasz — csakhogyan... csakhogyan... nagyon hasonlít egy barátomhoz, kit évekkel ezelőtt örökre elvesztettem. Nem beszélhetnék tán a kisasszonnyal magával? — kérde földre szegett szemekkel.

— Nem is hiszi — szólott Maude, midőn az ajtó Frank mögött bezárult — nem is hiszi, milyen boldog vagyok, hogy a hirdetésem eredményes volt. És ez mind ennek a pénzdarabnak a segítségével vált lehetővé — foly-

Elnök: Mindenért, ami itt ez országban történik, a kormány felelős.

Lengyel: Miért türjük meg itt a kétfejű sást, ezt a gyalázatos madarat...

Elnök: Egy másik állam jelvényét megbántani nem szabad.

Lengyel: A külföldön megbecsüli, de itt benn az országban nem. Egy baka fennhordta az orrát. Megkérdezte tőle, hogy miért oly büszke? Azt felelte a baka: Nem vagyok én büszke, csak azért tartom fenn a fejemet, mert nem akarom a hasamon látni ezt a csunya madarat. (Zajos derűtség). Szünetet kér.

(Szünet után)

Lengyel Zoltán folytatja beszédét. Végül határozati javaslatot terjeszt be, hogy a kormány készítsen kimutatást azokról az értékekről, a melyeket az állam a megyéktől átvett.

Ezután az udvartartásról beszél, amelyről azt mondja, hogy nincs. A valóságos magyar királyságból címzetes királyságot csináltak.

Az egész ülést Lengyel Zoltán beszélte ki. Holnap folytatják az indemnitási vitát.

Bánffy Dezső br. Nagyvárad képviselője. A Nagyvárad írja: Bánffy Dezső br. intransigens szabadelvű politikai irányának tán sehol annyi igaz híve nincsen, mint ebben az erős, tiszta liberalizmustól áthatott városban, Nagyváradon, ahol a szabadelvűség nagy tradícióit tisztelettel őrzik. Nem csoda, ha felmerült a gondolat, hogy az ország egykori miniszterelnökének, Bánffy Dezső bárónak ajánlják föl jövőre Nagyvárad mandátumát. Mint értesülünk, a szabadelvű párt egyes legkiválóbb férfai részéről történtek is ilyen irányban lépések és Bánffy Dezső báró kijelentette, hogy majdan kész örömmel vállalja el Nagyváradon a képviselő jelöltséget, hogy örökébe lépjen Tisza Kálmának. Bánffy Dezső ez érdekes nyilatkozata mindenestre a politikai pikantériák sorában foglalhat helyet.

Az ugrai gyűlés. Markovits Antal, az ugrai választókerület szabadelvű-pártjának elnöke az alábbi felhívást intézi a kerület polgáraihoz:

A közelmúltban hírlapok és szóbeszéd által az a híresztelés terjedt el, mintha mi, ugrai szabadelvű választópolgárok, a mi képviselőnknek, gróf Tisza Istvánnak a jelenlegi politikai alakulásban elfoglalt állása és eljárása iránt elveszítettük volna bi-

tatta, magasra emelve az érmet. — Nagyon szeretnék magán segíteni — folytatt élénken — ha megengedi.

A nő kezével befedte az arcát, aztán háromszor szenvedélyesen homlokra csókolta a leányt.

— Maga édes, maga édes — mormogta gyengéden — maga nem segíthet rajtam De nincs is segítségem semmi szükségem. Csakis amiatt jöttem el, hogy visszakaphassam azt a — azt a — és hirtelen megbicsaklott a hangja. — Nem, édesem, bigyje meg — szölt, mikor elvette az aranyat — bigyje meg, ez az egész, amit értem tehet.

— De ő, aki férjemmé lesz — folytatta a lányka, miközben a saját szavai fölött elpirul — ő ő oly jó, oly nemes és kedves... és gazdag is ám — tette bozzá rábeszélő hangon — neki azt tenni áldozatába sem kerülne.

Az idegen nő összehorzdta. — Hadd csókoljam meg magát még egyszer — mondta könybe lábbadt szemekkel. Oh, maga angyal! — kiáltotta, mikor az ajkai egymást érték. Aztán egész csendesen bezárult az ajtó, elment.

Frank a szálló kapujánál találkozott vele. — Mari! — kiáltá. A nő feléje fordult — Hogy hálfáljam meg a jóságodat, a nemeslelkűségedet — kezdte.

A leány karcsu alakja még jobban kiegyenesedett, mintha Euripides egyik hősnője volna, nem pedig London városa egy megtört, szegény rabszolganője.

— Maga — kiáltotta — magára egyáltalán nem is gondoltam — s [tovatúnt az emberi élet sístergő, háborgó tengerárjába.

szalmunkat, hogy személye iránt nem a régi ragaszkodással és szeretettel viseltünk. Mindezt az igazság szavaival pusztán lecafolni nem elég, itt tette van szükség! Mutassuk meg, hogy szeretett képviselőnk, gróf Tisza Istvánt politikai állásfoglalásában teljes, egyhangú és meggyőző sulyával bíró bizalmunk kíséri, hogy személye iránti régi ragaszkodásunk és szeretetünk csak annyiban szenvedett változást, hogy az a valóságos helyzetek közepette megerősödve, megacélozva még törhetetlenebb, még szívósabb lett. Ezen igaz érzelmeinknek bizonyítékát akképen adjuk meg, ha szeretett képviselőnk gróf Tisza István iránti bizalmi nyilatkozatot minél tömegesebben, minél nagyobb számban írjuk alá s ezen aláírásunkkal megerősített nyilatkozatot képviselőnk otthonába, Gesztre személyesen visszuk meg vasárnap f. hó 26 án a déli órákban.

Polgármesterek értekezlete.

(Meghívó a debreceni kongresszusra.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 21.

A magyarországi törvényhatóságú városok polgármesterrel Arad és Szeged után az idén Debrecenben tartják értekezletüket. Az erre szóló meghívás ma érkezett meg *Institúris* Kálmán polgármesterhez Győr város polgármesterétől *Zechmeister* Károly kir. tanácsostól, aki az értekezlet elnöke. A meghívó, mely a kongresszus tárgysorozatát is magában foglalja, így hangzik:

Tisztelt Kartárs Ur!

A múlt évben Szegeden tartott polgármesteri értekezlet határozata alapján az összes törvényhatósági joggal bíró városok polgármestereinek értekezletét 1908. május 18-ik napjának délelőtti 9 órájára Debrecenbe, a városház nagytermébe összehívom.

Van szerencsém arra címetet, tisztelettel meghívni, azon megjegyzéssel, hogy igen kívánatos tisztelt kartárs ur személyes részvétele, ha azonban akadályozva volna, szíveskedjék önmaga helyett megbízottat küldeni. Ha tisztelt kartárs ur az értekezletre önmagán, vagy kiküldöttjén kívül más városbeli férfiak részvételét is szükségesnek tartaná, ezen meghívást azokra szólónak is tekinteni méltóztassék.

Az eddig megállapítható tárgysorozat a következő:

1. *Komlóssy* Artur alelnök lemondása és helyének betöltése.

2. Elnök jelentése a városok vagyoni viszonyainak mielőbbi rendezését kérő feliratoknak az összes városok kiküldöttjeiből és képviselőiből álló küldöttség által *Szék* Kálmán belügyminiszternek együttesen történt átadásáról. (A szegedi értekezlet 5. számú határozata.)

3. A külön városi törvénybe felveendő irányelvek felett dr. *Tóth* Pál szegedi h. polgármester előadása.

4. Az 1904. évi értekezlet elnökének és két alelnökének megválasztása.

Ha tisztelt kartárs urnak ezen értekezleten tárgyalandó valamely indítványa lenne, hivatkozással az aradi értekezlet 9. sz. határozatára, felkérem, hogy azt mihamarabb hozzám juttatni s lehetőleg a többi kartársakkal is közölni szíveskedjék.

Van szerencsém végül értesíteni, hogy Debrecenben a helyi teendőket *Kovács* József polgármester látja el, akihez előzetes felvilágosítás iránti kérelmek, valamint a résztvevők neveit s azok Debrecenbe érkezésének idejét tartalmazó bejelentések kellő időben intézendők.

Maradtam őszinte és meleg üdvözléssel kifejezése mellett tisztelt kartárs urnak készséges híve: Győr, 1908. április hó 18 án *Zechmeister* Károly kir. tanácsos, polgármester.

A polgármester a meghívást bejelenti a város közgyűlésének s felhatalmazást fog attól kérni a kongresszuson való részvételre.

TÁVIRATOK.

A szász király utazása.

Drezda, április 21. Az eddigi rendelkezések szerint *György* szász király előreláthatólag április hó 28 án utazik el Gardonéból. A király Padován, Velencén, Bécsen, Münchenen, Stuttgarton és Lipcezen át utazik haza. Április 27-én érkezik Bécsbe, ahonnan 29-én délelőtt Münchenbe megy. Münchenből május elsején Stuttgartba utazik, ahol másnap estig marad.

A holland vasuti sztrájk után.

Hága, április 21. Mától fogva a déli és északi tartományokban lassanként visszavonják a vasutak katonai fedezetét, ellenben az ország belsejében és Amsterdam egyelőre még megtartják ezt az intézkedést. Amsterdamban azonkívül előkészületeket tesznek a helyőrség állandó szaporítására.

Olasz miniszterválság.

Róma, április 21. A *Tribuna* szerint *Prinetti* ma délután *Zanardelli* miniszterelnöknek elküldte lemondását. A *Tribuna* azt hiszi, hogy *Prinetti* utódját mindjárt ki fogják nevezni. Remélik, hogy *Morin* haditengerészeti miniszter el fogja vállalni a külügyi tárcát.

Ujabb rendelet

az ujoncozás elhalasztásáról.

(A honvédelmi miniszter intézkedése.)

Arad, április 21.

Megemlékeztünk, hogy *Fejérváry* Géza br. honvédelmi miniszter a képviselőházi obstrukció miatt az idej sorozást kénytelen volt újból — ezuttal már harmadszor — elhalasztani. A f. hó 19 ről kelt legújabb rendelet a hivatalos lap mai számában jelent meg és szösz szerint így hangzik:

Minthogy a folyó 1908. évben kiállítandó ujoncok megajánlásáról szóló törvényjavaslat az országgyűlés által mindeddig meg nem szavaztatott s így most már *nincs kildítás* arra sem hogy az idej fősorozás, a folyó évi március 20 áról kiadott körrendeletem értelmében hoztam már nagyrészt ismételtén fölterjesztett ujoncozási, utazási és működési tervek alapján, a folyó évi május 4 évél megkezdhető és a folyó évi június 20 ig terjedő időtartam alatt befejezhető legyen, fenntebb idézett rendeletem kapcsán ezennel elrendelem, hogy az ezidei fősorozás egyelőre és további rendeletemig ismételtén elhalasztassék s erről a sorozó járási tisztviselők, azonnali közhírré tétel végett, haladéktalanul értesíttessenek.

Miután azonban a folyó évben kiállítandó ujoncok megajánlásáról szóló törvényjavaslat a törvényhozás által talán mégis *akként és oly időpontban fog elfogadtatni* és törvényerőre emeltetni, hogy annak alapján az immár több ízben ismételtén elhalasztott ezidei fősorozás a folyó évi június 25 ig terjedő időszak alatt végrehajtható lesz: ennél fogva és az elől említett rendeletem kapcsán felhívom a törvényhatóságot, hogy a folyó évi ujoncozási, utazási és működési tervezeteket, az imént említett 70.000 sz. rendeletemmel megküldött minta szerint, az illetékes cs. és kir. hadkiegészítési kerületi és honvéd kiegészítő parancsnokságokkal egyetértőleg, ismételtén s oly módon állapítsa meg, hogy az ezidei fősorozás esetleg a folyó évi június 2 től folyó évi július 25 ig terjedő időtartam alatt legyen foganaszítható és végrehajtható.

Ismételtén megjegyzem ezuttal is, hogy ezen utazási és működési tervekben a vasárnapok és római katolikus (esetleg protestans) ünnepnapok, valamint azon sorozó járásokban, hol görög-keleti vallásuak nagyobb számban fordulnak elő, a görög-keleti ünnepnapok is, működési napokul fel nem vehetők, illetve görög-keleti ünnepnapokon csakis oly községekből (körjegyzőségi csoportokból) vezethetők elő állításkötelesek, a mely községekben (körjegyzőségi csoportokban) görög-keleti vallásuak vagy

éppen nem, vagy csak elenyésző csekély számban találhatók.

Az egyetértőleg ujonnan szerkesztendő tervezetek, melyekbe a sorozó bizottságok polgári elnökeinek és polgári orvosainak nevei, valamint a felhívott állításkötelesek összes száma is pontosan bejegyzendő, hozzám esetleges jóváhagyás végett mielőbb, de legkésőbb folyó évi május 15-ig okvetlen felterjesztendő.

Azonban kivételesen megengedem ezuttal is, hogy az illetékes hadkiegészítési kerületi és honvéd kiegészítő parancsnokságokkal egyetértőleg megállapított utazási és működési tervezetek, az idő előrehaladottságára való tekintettel, a sorozó járási tisztviselőkkel, még hozzám leendő felterjesztésük előtt, előzetes tájékozással végett, közölthessenek.

A folyó évi februárius 19-ri kelt rendelettel már megküldött nyomtatványokkal való elbárást, nemkülönben az utóállítások beszüntetését, az időelőtti önkéntes beléphetést, valamint a vegyes felülvizsgálatokat és a külföldön tartózkodó magyar honosságu állításkötelesek megvizsgálását és sorozó bizottság elé vezetését illetőleg ezuttal ismételtelen csak ezen most említett és a fenebb már hivatkozott körrendeleteimben ezek iránt foglaltakra utalok s az ezen körrendeleteimben foglalt rendelkezéseim pontos betartására a törvényhatóság különös figyelmét újból felhívom.

TANÜGY.

(—) Az aradi iparostanonc-iskola ács- és kőműves-tanulóinak teli tanfolyamát vasárnap délelőtt zárták be a tanulók rajzaiból rendezett kiállításal, mely Somogyi Ágostonnak, a tanfolyam rajzitanítójának lelkiismeretességét és szakavatottságát dicsérte. Az ipariskolai bizottság, valamint a kőművesek társulata részéről megjelent kiküldöttek tüzetesen megtekintették a kiállítást és a szorgalmas és igyekvő tanoncok között jutalmakat osztottak ki. E jutalomhoz a *Fodor és Reisinger* cég tíz koronával, *Frick József* 6 koronával, *Vollák József* és *Társa* cég 1 koronával járultak. Az adományokat nyilvánosan is megköszöni az iskolai bizottság elnöke.

A hatszáz koronás banket.

(Völegényből — gyárigazgató.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, április 21.

Erdekes és mulatságos családi pört tárgyalt ma a szegedi kir. ítélőtábla. Egy ifju ember volt a vádlott, aki hosszú időn keresztül hiába fáradozott azon, hogy boldog férjnek mondhasa magát. Már-már belehajókázott a boldogság révébe, de a véletlen hirtelen megakasztotta csolnakját.

Nyíró Lászlónak hívják a már sok kalandon átment fiatal embert, a ki szörnyen szeretett volna megházasodni. E végből nagybátyjának a Heves-megyében lévő Kápolna község esperesének birtokára vonult. Innen indult meg aztán a levelek halmaza, kutatni egy menyasszonynak valót. Hamarosan akadt is, még pedig egy bajai előkelő familla leánya, akivel megtörtént a gyűrű csere.

A fílig szerelmes völegény, aki a nagybácsija birtokát természetesen a magáénak mondotta, sűrűn eljárógatott Bajára a jövődöbeljéhez.

Egy alkalommal, amint a menyasszonyához utazott, a vonaton megismerkedett Szörényi Lipót dr. budapesti ügyvéddel. Bizalmas diskurzus fejlődött ki köztük; az ifju szörnyű előkelő modorban elmondotta, hogy ő Budapesten lakik egyik elsőrangú szállóban, ahol uri módon él. Beszélt még bizonyos Wertheimkasszáról is és az abban évdő 240,000 koronás takarékkönyvecskéről, aminek természetesen ő a boldog tulajdonosa.

— És most hová méltóztatik utazni? — tudakolta a fiskális.

— A menyasszonyomhoz, Bajára.

A fiu megnevezte a menyasszonyát, akinek családját jól ismerte az ügyvéd.

Ezek után Szörényi nyomban fényes ajánlatot tett a fiúnak. Előadta, hogy az ő apósának Baján egy gőzfürészgyára van, amely azonban már már bukni készül, mivel nincs hozzávaló gőz, vagyis magyarul mondva: pénz. Főlajánlotta neki a gyárigazgatói állását, ha a csekély 240,000 koronát befekteti az „üzletbe.”

A fiatalember persze belement a dologba, amit Baján nagy pezsgős dáridóval pecsételt meg. — A hatszáz koronába kerülő lakomán átadták a völegénynek az igazgatói kinevezést.

Másnap a mámor elmúltával tudakozódni kezdtek a gyárosok és kitűnt, hogy bizony hümbü volt az egész. Szörnyű haragjukban a szabdkai törvényszéknél csalás miatt följelentették Nyíró, aki a tárgyaláson azzal védekezett, hogy ő lépett vissza az üzlettől, mivel látta, hogy itt nem lehet haszon és a nagy summát csak ezért nem fektette be. A törvény fölmentette a vádlottat, aki azonban vigasztalan maradt, mert ezáltal visszament a parthé.

Főlebbzés folytán az ügy a táblához került, amely a mai tárgyalásán helyőnhagyta az elsőfoku ítéletet.

A politikai nagyhét.

(A parlamentál helyzet és a válság.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 21.

Ugy a parlamentben, mint a pártklubokban, de azokon kívül is a válságos helyzet uralja most a közhangulatot. A politika nagyhete ez, amelyben nehéz tisztán eligazodni. Annyi tény, hogy a krízis megvan. De hogy milyen lesz, meddig tart, nyerhet-e megoldást s milyen megoldást fog követelni, azt nem sejtí senki e pillanatban.

Ma három-négy izben is volt minisztertanács, ahol a helyzet kedvező megoldásán tanakodtak. A miniszterelnök külön is tárgyalt háromnegyed óra hosszáig Apponyi Albert gróffal. E tárgyalás eredményeképp jelzi a táviró, hogy Apponyi nem szándékozik lemondani a képviselőházi elnökségről és hogy követni fogja Széll Kálmánt az ex-lexbe. Egy későbbi magánjellegű tudósítás ezzel szemben azt mondja, hogy Apponyi másképp határozott és a törvényen kívüli állapotba nem megy bele.

A helyzetre igen jellemző a bécsi *Zeit*-nek Budapestről kapott információja, melyet alább részletesen reprodukálunk. A bécsi lap azt újságolja, hogy „kebelbeli koalíciós kabinet” fog alakulni, melyben a kormánypart minden frakciója képviselve lesz.

A válságról a mai nap folyamán a következő távirati értesüléseink vannak:

(Apponyi nem mond le.)

A képviselőház miniszteri szobájában — mint tudósítónk illetékes helyről értesül — ma fontos tanácskozásokat tartottak, melyek a politikai helyzettel állanak összefüggésben.

A miniszterek két izben tanácskoztak egymás közt, előbb Széll Kálmán miniszterelnöknél, utóbb Darányi Ignác földmívelésügyi miniszternél.

Délután 1 órakor ugyancsak a képviselőházban a miniszterelnök magához kéréte Apponyi Albert gróft, a kivel mintegy háromnegyed óráig tanácskoztak. E tanácskozmányok következtében a miniszter-

elnök és Apponyi parlamenti felszólalásának ideje és sorrendje megváltozik.

Sem Széll, sem Apponyi a legközelebbi napok alatt nem fognak beszélni a képviselőházban. Nem Apponyi, hanem a miniszterelnök fog először felszólalni. Széll beszéde e hét végére, Apponyié a jövőhét folyamán várható. Lehet, hogy a miniszterelnök is csak a jövő héten beszél.

A mai tanácskozásokról csupán annyi pozitívum szivárgott ki, hogy Széll és Apponyi teljesen megegyeztek a *modus procedendi-re* nézve és mindazon hírek, melyek arról szóltak, hogy Apponyi le akar a képviselőházi elnökségről köszönni, vagy hogy ex-lex esetén nem akarná követni Széll Kálmánt az ex-lexbe, teljesen alaptalanok.

(Koalíciós miniszterium.)

A bécsi *Zeit* mai számában — mint nekünk telefonon jelentik — azt írja, hogy a magyar képviselőház folyosóján komoly szabadelpárti politikuskok egy „slagvort” ot adtak ki. A jövő miniszteriuma ezek szerint a „koncentráció kabinetje”, Széll Kálmán vezetése mellett. Jobban mondva, a magyar politikában is helyet fogna a jövőben, osztrák mintára, a koalíciós kormány.

Ezen már — ugymond a bécsi lap — nem is lehet csodálkozni. A szabadelpártinak annyi árnyalata van, hogy ennek a pártnak mindenik alkatrészéből kikerülne egy-egy miniszter, anélkül, hogy egy árnyalattól kettőt kellene a bársonyszékhez juttatni.

A bécsi lap aztán így folytatja:

„Főttéve, hogy a kormánypart minden nagyobb megrázkódás nélkül elérné és túlélné az ex-lexet, mégis magától értetődik, hogy a normális parlamenti viszonyok helyreállítása után radikális változásokon fog keresztülmenni a magyar képviselőház. Egy kormány, melynek indemnitását az ellenzék megobstruálta, evvel az ellenzékkel nehezen fog tovább dolgozni. Így aztán Széll Kálmán vagy új választásokat tart, vagy visszalép. (Zárjel között legyen mondva, a miniszterelnök egyhamar nem is lephet vissza, mert különben a törvény nélküli állapotért az ódiumot a koronára hárítandó). Új választásokért Magyarországon semmiféle párt nem rajong és egy ex-lex időszak után a képviselőknek nem lesz forró óhajuk, hogy választóik ítéletének alávéssék magukat. Így tehát a Széll kabinet lemondása lesz valószínűleg az ex-lex állapot első következménye és ez a lemondás egy csomó politikai és parlamentáris következményt vonna maga után, a melyeket azonban ma még hozzávetőleg sem lehet megítélni.

(Uj Széll-kabinet.)

„Hogy ez esetben mi lenne a ki-gyezőssel és a katonai reformokkal, — folytatja a *Zeit* fejtegetéseit — ki tudná ezt már most megmondani? A szabadelpárt néhány kiváló tagja a képviselőház folyosóján kiadtak ugyan egy jelszót: a „koncentráció kabinetjéről” és egy új Széll kabinetről beszélnek, melyben a többség minden frakciója képviselve volna. Talán ez a megoldás volna a legjobb, úgy az Ausztriával való viszonyt, mint a magyarországi sivár politikai és parlamenti viszonyokat, hasonlólag a szabadelpártot illető eg.

De hát nem minden a „folyosó bálc-ek” akarata szerint történik és ha a Széll-kabinet felmentését kéri, ha egyszer a kö-m-gi-odul és a politikai intrikák, melyek most csak a felhomályban szövődnek, napvilágra háorkodnak: akkor lehetséges lesz minden kombináció és a Magyarország szabadelpártjára az ex-lexbe a legveszélyesebbek lesznek talán a legva-

lőszintűbbek. Ezért rendkívül nagy horderejű a mostani hét, és sajnos az sincs kizárva, hogy ezzel a héttel veszi kezdetét Magyarország parlament-politikai kifejlődésének — és pedig hátrafelé haladó kifejlődésének — új korszaka.

(Apponyi kilép?)

Késő éjjel azt az érdekes telefon-értesítést kapjuk ugyancsak budapesti tudósítónktól, hogy az előbbi hírekkel szemben (melyek arról szóltak, hogy Apponyi Albert gróf követni fogja Széll Kálmánt a törvényen kívüli állapotba) beavatott politikusok közt az volt elterjedve, hogy az Apponyi és a miniszterelnök közötti tanácskozás nem vezetett eredményre. Apponyi ugyanis kijelentette volna Széllnek, hogy nem megy bele az ex-lexbe s levonja a konzekvenciákat.

Ez tehát körülbelül annyit jelent, hogy Apponyi mégis csak lemond az elnökségről, sőt a szabadelvű pártból is kilép.

Megjegyzni tudósítónk, hogy ez az értesülése magánjellegű, amit így mi is csak fenntartással közlünk. A legközelebbi napokban, talán már holnap, mindenesetre el fog dőlni, mire határozza el magát Apponyi Albert gróf: követi-e Széll Kálmánt, avagy nem.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi izr. kiházasító egyesület f. évi április hó 26-án d. e. 11 órakor az izr. hitközség tanácsstermében tartja rendes évi közgyűlését.

A májusi előléptetések.

(Gyöngye osztagkivétel.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 21.

Bécsből táviratozzák, hogy a küszöbön álló májusi előléptetés, mint az előző évben, úgy az idén is csak a tábornoki és magasabb törzstiszti rangban levőknek hoz nagyobb számú előléptetést. Általában véve gyengébb lesz az előléptetés, mint az előző években volt, különösen kevés lesz a századosi rangba való előléptetés.

Bizonyosra veszik az alábbi előléptetéseket.

Vezérőrnagyokká lépnek elő a következő ezredek: Waltz József, Verette Hermann, Gaál Ágost, Georgi Frigyes, lovag Minarelli-Fitzgerald Sándor, Hornik Tivadar, Hortstein Lóthar, Fromm Ferdinánd, Nyiri Sándor, nunbrücki Weber József, Rieger Ferenc, Leithner Ernő báró, Hoffmann Hugó, Böhm-Ermolli Ede, Pflanzler Baitin Károly báró, ebenhoí Weber Oszkár báró, Gangl Ede, gieslingeni Giesl Artur báró, kolozsvári Koltzsváry Dezső, Dankl Viktor, Ivannosich Emil, Cenna Miklós, Rilling Hermann báró és Michniovszki Ferenc.

Altábornagyokká lépnek elő a következő vezérőrnagyok: Potiorek Oszkár, a vezérkari főnök helyettese, Sluka Ferdinánd, beosztva a 6. hadtestparancsnoksághoz, Klar Kristóf, a hadügyminisztérium 8. osztályának főnöke, Reznicek Károly, a 33. gyaloghadosztály parancsnoka, Csallány Géza, a m. kir. szegedi II. honvédkerület parancsnoka, Waich Miklós lovag, a magasabb szaktanfolyom parancsnoka, Woinovics Emil a hadilevéltár igazgatója, Rehberger Manó, a 30. gyaloghadosztály parancsnoka, Frank Liborius, a 12. gyalog dandár parancsnoka, a ki vezérkari alezredes korában az aradi házleznél szolgált) és hadamori Versbach Mionszvárt lovag, a 44. honvédhadosztály parancsnoka.

Tábornagokká, illetőleg lovassági tábornokká lépnek elő a következő altábornagyok: seharnecki Plentzner Gusztáv lovag, a főhaditörvényszék elnöke, arzeni Geldern-Egmond Gusztáv gróf, a műszaki katonai bizottság elnöke, Paar Alajos gróf, lovassági főfelügyelő

és Mertens Károly báró, a 6-ik hadtest parancsnoka, kassai vezénylő tábornok.

Parmann altábornagy helyébe Vivenot Ernő altábornagyot, a 4. gyalog hadosztály parancsnokát nevezik ki a törzstiszti aspiránsok bíráló bizottságának elnökévé.

Várható még Geldern-Egmond gróf altábornagy kinevezetése nordenaul Beck tábornag helyébe műszaki főfelügyelővé, Geldern gróf utódként a műszaki katonai bizottság elnökségében Waich Miklós vezérőrnagyot, a magasabb szaktanfolyamok jelenlegi parancsnokát emlegetik, akit viszont Bok Mór, műszaki vezérkari ezredes követne.

MULATSÁGOK.

(=) Szanatórium estély. A József főherceg szanatórium-egyesület Békésvármegye társadalmának támogatásával, a szegény tüdőbetegek alföldi szanatóriuma alapjának gyarapítására Gyulán, április hó 26-án, az „Erkel Ferenc” szinkörben hangversenyt és ezt követőleg a népkerti pavillonban zártkörű társasestélyt rendez.

A király Aradmegyében.

(A felség utiprogrammja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 21.

Az őszi királygyakorlatoknak, amelyeket, amint megirtuk, Radna-Lippa vidéken fognak megtartani, már megállapították a részletes tervezetét. A királygyakorlatokon a temesvári 7. és a nagyszombati 12. hadtest vesz részt. — Az elsőnek Schwitzer Lajos lovag tábornag, az utóbbinak Probst Emil tábornag a parancsnoka, de valószínű, hogy mindkét hadtest vezényletét egy-egy főherceg vezeti át.

A király utiprogrammja is meg van már állapítva. A király szeptember 8-án, Aradon át, a reggeli órákban fog Mária-Radnára érkezni. Azonban, mivel ez nap épp erős bucsu van, s az állomáson igen nagy az emberáradat, a király Radnán nem száll ki, hanem a temesvár-radnallippai helyi érdekű vasut mozdonya átvisszi az udvari vonatot a lippai állomásra, s ott száll ki a király kíséretével. Miután ő felsége ilyenformán Aradmegye földjén nem száll ki, csupán Temesvármegye részéről fogja őt Molnár Viktor dr. főispán üdvözölni. Ugyancsak a lippai állomásról történik a visszautazás.

A király Temes-Ujfalura hajtott és Zselénszki Róbert gróf kastélyában száll meg. Ő felsége szeptember 8., 9. és 10-én lesz Ujfalun, s szeptember 10-én utazik el.

A királygyakorlatokra való előkészület különösen a vasutnak ad sok dolgot. A gyoroki, paulisi, radnai, lippai és allósi állomásokon új vágányokat fektetnek le, hogy a csapatszállítások folytán bekövetkezendő, nagy mérvű forgalom lebonyolítható legyen. Különösen meleg napjai lesznek a radnai állomásnak, amelynek ugyanakkor a bucsujárás okoz rendkívüli forgalmat.

Ferenc Ferdinánd trónörökös már szeptember 7-én érkezik, s a Ferencrendiek vendége lesz.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: Cigány, népszínmű. (Páros bérlet.)
Csütörtök: Kis herceg, operetta. (Páros bérlet.)
Péntek: Kis herceg, operetta. (Páros bérlet.)
Szombat: Bob herceg, operetta. (Páros bérlet.)

* A cigány, ez a régi népszínmű kerül holnap színpadra, a címszerepben Békés Gyulával, a színház e derék jellemzésével. Zsiga cigány Békésnek egyik legjobb szerepe, Rózsai cigányleányt Sz. Karácsonyi Mariska játssza ezuttal először. A darab, mely az idei szezon egyik legsikerültebb népszínmű előadása volt, holnap csaknem teljesen új szereposztásban kerül színpadra.

* A kis herceg operette, mely annak idején az összes színházak legvonzóbb kasszadarabja volt, kerül legközelebb előadásra, a címszerepben Zilahyné S. Vilmával. A hercegnőt Rózsa Lili játssza és énekl. Az operett főszereplői az említettek kivül J. Pajor Agnes, Békessy és Polgár, ki egyedül képviseli a darabban a komikumot. Az operett fényes kiállításban kerül színpadra, teljesen korhű jelmezekkel.

* A szünügyi-bizottság ülése. Aradváros szünügyi-bizottsága holnap, szerdán délután 4 órakor ülést tart, melyen a szintársulat tagjainak megbirálására kiküldött albizottság fog jelentést tenni a plénumnak.

* Déri Jenőről, az aradi szintársulat volt tenoristájáról írja a P. H.: On revient toujours. Déri Jenő is visszatért az operettehez, melyben utoljára Aradon, legszebb sikereit aratta. A vidéknek ő volt legünnepeltebb hőstenorja, gróf Keglevich hozatta föl Budapestre s a m. kir. operaházhoz szerződtette, hol eleinte ünnepelték, később mellőzték, végül elbocsátották. Igaz, hogy előbb „kiküldték” a pozsonyi színházhoz, de mikor onnan visszatért, már csak az obszót vehette át. Még a bucsufőlépést is megtagadták tőle. Azért ment át Poroszlóhoz, ahol készséggel adott alkalmat Dérinek a bucsuzásra, esetleg az ittmaradásra is. Déri tegnap Barinkayt énekelte a Cigánybáróban és szép érces hangjával, valamint ügyes előadásával sok és jól kiérdemelt tapst kapott.

* Pályázat Rákóczi-ódára. Az ország ifjúsága májusi nagy Rákóczi-ünnepélyének egyik érdekessége lesz az ifju költők versengése a Rákóczi dicsőségével foglalkozó óda díjáért. Az ódára az Ifjuság nagybizottsága hirdeti a pályázatot s a díjjal jutalmazott ódát a fővárosi vigadóban tartandó kuruc-estélyen egyik legjelesebb színművésznök fogja elszavalni. A pályadíj összegét később határozzák meg.

Izgalmas megyegyűlés.

(A román jegyzőkönyv. — A románok a katonai javaslatok ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 21.

Erős mozgalmu közgyűlése lesz holnap, szerdán Aradvármegyének. A románok csatára készülnek lehetetlen kívánságuk, a román jegyzőkönyv behozatala érdekében.

A románság szervezkedve indul erre a küzdelemre, s több tanácskozást tartott az elmúlt napokban. Mint már megirtuk, a törvényhatóság román tagjait meghívókkal, s hírlapi uton összeharangozták a gyűlésre.

A magyar-román jegyzőkönyvvezetés mellett még az a kívánságuk, hogy a referendák románul is történjenek, valamint kétnyelvű legyen az alispáni jelentés is.

Kívánságukat több érveléssel fogják támogatni. Egyebek között erősen hangoztatják, hogy a románság virilistái nagyrészt olyanok, kik egyedül csak román nyelven értenek. Felhozzák, hogy egy időben már vezettek román nyelvű jegyzőkönyvet is Aradmegyében, s így kívánságuk teljesítése csak a régi állapot visszaállítása lenne.

Magyar részről nagyon egyszerű és teljes cáfolata a románok főérvének az a nézet, hogy akik a magyar állam által nyert fontos jogot a megyei kormányzatban való részvétel jogát gyakorolják, kötelesek lennének a magyar nyelvet beszélni. Ilyenformán nem lehet azzal előhozakodni, hogy a törvényhatóság tagjainak egy része csupán románul ért.

Kézleírás-egyesület
Aradon

Még egy pont lesz, ahol a románoknak szerepük jut a közgyűlésen. Pártolás és hozzájárulás céljából megküldték a megyének a *katonai javaslatok elleni köriratot*. Az állandó választmány az ügyet azzal terjeszti elő, hogy térjen napirendre felette a közgyűlés, a románok a körirat pártolása mellett fognak szót emelni.

Az új püspök beiktatása.

(A felszentelés napja. — A beiktatás. — Az aradi székesegyház restaurálása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 21.

Papp I. János aradi román püspök, a mint megírtuk, pénteken, *Wlassics Gyula* kultuszminiszter jelenlétében letette a király előtt az esküt. Az eskütétel után a király rövid magánkihallgatáson fogadta a püspököt.

— Hány éve van az egyház szolgálatában? — kérdezte a király.

— Harmincnégy éve, felség.

— Akkor kétségen kívül megérdemelte, hogy e magas állásba jusson, — jegyezte meg a király.

A püspök, a ki *Trucea Péter* szentszéki ügyész kíséretében volt Bécsben, szombaton este visszatért Aradra.

Papp I. János felszentelése, — miután az érsek egyelőre a főegyházmegye zsinatának vezetésével van elfoglalva, — valószínűleg május 5-én, kedden, esetleg az azt követő vasárnap megy végbe. A felszentelést a *nagyszombati székesegyházban Metianu János* érsek-metropolita fogja végezni.

A felszentelést *nyolc nappal* fogja követni a beiktatás az aradi püspöki székesegyházban. A beiktatást *Popea János* karánsebesi püspök, vagy *Rosca Rémsz dr. protoszincellus*, mint érseki mandatárius — ugyanaz, a ki a püspökválasztást vezette — fogja végezni.

A beiktatás programjával még nem foglalkoznak, de bizonyos, hogy annak lefolyása szerény keretekben fog mozogni.

Az új püspök dicseretes cselekedettel kezdi meg működését. Elhatározta, hogy az *aradi görög keleti román székesegyházat* még a nyár folyamán, kívül-belül alaposan *restauráltatni fogja*. Ez a templomra annyival inkább ráfér, mert építése óta gondozva alig lett. A restaurálás, miután a belső berendezést is egész modern szellemben újjalakítják — *negyven-negyvennyolcezer koronába fog kerülni*. Ennek az összegnek legnagyobb részét a püspök *magánvagyonából fedezi*; a többi részint az egyházmegye alapjaiból fedezi, részint gyűjtést indítanak a görög keleti románok között. A templom részére a püspök már eddig is 8000 korona költséggel *új harangot csináltatott*. A restaurálás után a székesegyházat *torony-órával látják el*. Az új püspöknek ezen elhatározása az aradi románok között természetesen nagy örömet keltett.

HIREK.

A Krivány-villa elárverezése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 21.

A tusnádi fürdő ez ideig szezonjának érdekes eseménye lesz. A mikor talán legnagyobb számmal lesznek a fürdővendégek, elkótyavetyélik Tusnád egy régi, ismert habituéjének villáját: a *Krivány-villát*. A gazdájának már nincs szüksége rá, miután úgy teleit, mint nyarait az aradi kir. ügyészség börtönében tölti. De ha szüksége is lenne rá: az már a vármegyét

illeti, a melyet félmillió korona erejéig megkárosított a híres tusnádi fürdővendég.

A tusnádi Krivány-villát utolsónak árverezik el a nagy sikkasztó ingatlanai közül. Az árverést *julius 20-án* tartják meg a *csikszentmártoni járásbiróságnál*. A villa és a hozzátartozó kert 12.000 koronára van becsülve. A nevezetes árverésről a következő hirdetést adták ki:

Árverés. A csikszentmártoni kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Aradvármegye közönsége végrehajthatónak *Krivány János* végrehajtást szenvedő elleni 697092 korona 48 fillér tőkekövetelése és járuléka iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék, a csikszentmártoni kir. járásbiróság területén levő a Tusnád község határán fekvő, a csiktusnádi 1716. számú tjkvben 125191/1. hrsz. alatt foglalt egész ingatlanra tizenkettőezer korona (12.000 korona) ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1903. évi július hó 20-án d. e. 9 órakor a csikszentmártoni kir. járásbiróság mint tkvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatul fog. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át, vagyis egyezerkettőszáz koronát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. A kir. járásbiróság mint telekkvi hatóság.

— *Stefánia öröksége*. Mikor a belga királyné, *Lónyay Stefánia* grófnő édesanyja elhunyt, a lapok sokat foglalkoztak azzal a hírrel, hogy *Lipót* király az anyai örökrészt nem akarja leányainak kiadni. Ezt a hirt most pozitív formában megerősíti a táviró. Mint ma Brüsszélből táviratozzák, egy antverpeni lap értesülése szerint *Lónyay Elemér* gróf megbízta *Sámszon* ügyvédet, a belga kamara republikánus pártjának vezérét, hogy *pör útján* érvényesítse nejeinek a belga királyné hagyatékára vonatkozó követelését.

— *A főhercegi pár elutazott*. *Kisjenő*ről táviratozzák, hogy *József Agost* főherceg nejevel, *Augusztia* főhercegnővel és *Libits Adolf* udvari tanácsos, főhercegi jószágkormányzóval ma este 10 órakor különvonaton elutazott *Kisjenő*ről. Kétegyházán a rendes személyvonathoz csatolták a kocsiját. A *kisjenői állomáson* a *kisjenői intelligencia* nagy számban gyűlt össze, hogy az elutazó főhercegi párnak a szokásos bucsuüdvözeteket átadják. *József Agost* főherceg a mai nap folyamán egész egyedül vadászott az ágyai erdőben, a fenséges asszony pedig sétalovaglást tett. A főhercegi vadászok összes zsákmánya 25 őz.

— *A városházi óra és Középeurópa*. A városháza azon faktoraik közül, a melyek a közcélokot vannak hivatva szolgálni, a legjobban elmulasztja a kötelességét a toronyóra. A szolgálati utasítás ennek csak egy dolgot ír elő, hogy tartson lépést a középeurópai idővel, és szeszélyes toronyóra ezt se teszi meg. A mikor a középeurópai időt elfogadták zóna időnek, akkor megállapodtak abban, hogy a városházi óranak is e szerint kell járni. Egy ideig ehhez is alkalmazkodott a toronyóra. Most azonban — jó ideje — a városházi óra állandóan *tíz percet késik* a zónaidő mögött. Tíz perc nem sok idő, de igen sok bajt, bosszúságot, sőt anyagi kárt is képes okozni. Ugy tudjuk, a városháza órájának van saját külön felügyelője, ha ennek nincs egyéb dolga, mint hogy az órára felügyeljen, nem veszi észre, hogy az óra tíz perccel hanyagabban jár, mint a hogy kellene?

— *Kitüntetett tanár*. Mint a Budapesti Közlöny mai száma közli, a király dr. *Goldzieher Vilmos* budapesti tudomány-egyetemi címzetes nyilvános rendkívüli tanárnak és az Erzsébet kórház szemész-főorvosának az orvosképzés és az orvosi szakirodalom terén szerzett érdemei elismerésül a *Ferenc József-rend* tiszti keresztjét adományozta.

— *Kirchner Béla dr.* kereskedelmi iskolai főigazgató és miniszteri biztos ma Aradon tartózkodott, hogy az itteni kereskedelmi tanonciskolát megsejmelje. A miniszteri biztos *Kovács Vince*, a tanonciskola igazgatójának kíséretében járta be az osztályokat s három óralapos vizsgálat után a legteljesebb elismerésnek adott kifejezést, egy tanulmányi előmenetel, mint a tapasztalt rend és fegyelem fölött. A főigazgató az esti vonattal Lippára utazott, a hol vizsgálatát folytatja.

— *Elfagyott szőlővesszők*. Az ideig tavasz szeszélyes időjárása érzékeny károkat okoz a gazdáknak. Az éjszakai fagyok nemcsak a gyümölcsstermést veszélyeztetik, hanem tönkreteszik a szőlőültetéseket is. Az arad-ocsalai állami szőlőtelepen *kétszázötven holdon riparia amerikai vessző egy harmadrésze elfagyott* s ez, ha csak a későbbi kedvező időjárás segíteni nem fog, *több tízezer forint kárt* okoz az államnak, s ez esetben elpusztult majdnem az egész ideig vessző-termes. Kijelentik *két fok* hideg is volt a telepen.

— *A kövezeti alap tehermentesítése*. A város tanácsa és szakbizottságai valóságos küzdelmet folytatnak a kövezeti alap felszabadítására. Legújabbban úgy akartak segíteni a terheken, hogy a kövezeti alapot terhelő hét városi fogat közül kettőt áttettek a közúti alapra. A kereskedelmi miniszter remény ellenére jóváhagyta ezt az intézkedést. A tanács azt tervezi, hogy még három fogat fenntartási költségét leveszi a kövezeti alapról s a köz költség előírányzatába teszi át. Ehhez azonban még hiányzik a kormányhatósági jóváhagyás.

— *Jóslás az időről*. A szegedi *Meteor* ezt jelenti az időjárásról: A f. hó 19-iki csomópontot követőleg újra változatosabb lesz időjárásunk. Hűvös, hideg, szél, eső, boru, derű váltakoznak s ha a kitörések ezután sem jönnek segítségül, úgy amint már jeleztem is, a 20-iki csomópont veszedelmesen hideg jellege miatt, újra fagyot hoz. A 30-iki csomópont is hideg jellegű, de miután úgy a 20-iki, mint a 30-iki kitörések is valószínűek, úgy ezek enyhíthetik e napok hideg jellegét. A 20-iki csomópontot követőleg az időjárás jellege *melegebb és szárazabb lesz*, bár a jelenlegi nedves jelleg mintegy reakciója az ezt megelőző száraz időjárásnak. Május hava, a régi gazdák megfigyelésel és hagyományai alapján, kik azt tartják, hogy hűvös és nedves május kedvező a gabonának, e tekintetben örömet hoz a gazdáknak, mert tényleg hűvös és nedvesnek ígérkezik ugyan, de csak időszakonként, amint ezt telünk és eddigi tavaszunknál is tapasztalhattuk.

— *Új Mannlicher-fegyver a hadseregben*. Bécsből táviratozzák, hogy legközelebb igen fontos katonai újítást fognak életbe léptetni. A 46-ik gyalogezrednél ugyanis már egy félév óta kísérleteznek új találmányu Mannlicher-fegyverekkel, melyek az eddigieknél lényegesen könnyebbek, egyszerű szerkezetűek és könnyebben kezelhetők. A hadügyi kormány a delegációtól tekintélyes hitelt szándékozik kérni, hogy fegyvereket nagyobb számban szerezhessen be.

— *Aradiak Amerikában*. Hiába, akármit irnak a lapok az Amerikába való kivándorlás ellen s tesz megszorító intézkedéseket a törvényhozás, egy náluknál is hatalmasabb faktor, a megélhetés kényszerít nap-nap után az imént

készülnek és az ára 100 darabnak csinos dobozban 2 korona.

— **Ki nem akar elegáns cipőt?** Nem hiszik, hogy találkoznék valaki, aki el ne ismerne azt, hogy a csinos és elegáns öltözködés fontos kiegészítő része: a lábbeli. A cipőkereskedőnek módjában van, a gyárosok közül azt kiválasztani, aki a lábbeli készítésben a legnagyobb ügyességre tett szert, aki anyag és formára nézve kifogástalan cipőket készít és tud a divathoz alkalmazkodni s ki végre oly ügyes, hogy ellesi a közönség igényeit. Ilyen elsőrangú kipróbált gyárosokkal van összeköttetésben Porter Vilmos Nagy Aruháza, a Szabadságtér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fogszéplítő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weisznál, Aradon.

— **T. Üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadságtér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Öngyilkos diák.

(A regényes hajlamok áldozata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Szeged, április 21.

Ma virradóra föbe lőtte magát Szegeden *Varga* Lukács, a felső kereskedelmi iskola második osztályának tanulója. Az öngyilkos diák-ember 21 esztendő volt. Iskolája és életkora közötti ezen lényeges különbség úgy származott, hogy a jobb sorsra érdemes jómódu fiatal ember már sok mindent megpróbált. Eleintén gimnáziumba járt, majd belefáradva a tanulásba, a vasut szolgálatába lépett.

Később meggondolta a dolgot s belátva, hogy iskolai képzés nélkül valami sokra nem viheti, átment a kereskedelmi iskolába. Hogy belekóstolt az önálló életbe, természetesen nehezebben ment a diák-fegyelem újból való megszokása. Ki-kimaradozott hazulról, hogy felkeresse barátait a korcsmákban.

Jó pajtáságban élt azzal a *Böresök* nevű gimnazistával is, aki szintén túléretten a szerelem tekintette a könyveknél előbbrevalónak s mintegy hat hét előtt ki akarta végezni ideálját: *Császár* Etelkát és önmagát.

Varga ismerte ennek a szerelemnek minden részletét, talán némi szerepe is jutott benne holmi tanácsadások révén, amiből úgy jutott hozzá, hogy ő is a Szabadságtér-utca 27. számú házában lakott, ugyanott, ahol a szerelmi dráma lefolyt.

Hozzá tartozói mint különös jelenséget említik fel, hogy sosem volt jókedvű, az utóbbi időben azonban a rendesnél többet volt buskomor. Gyanus célzásokat tett valami boldogtalan szerelemre, ami nélkül nem érdemes élni.

Szülei, akik vagyonos földes gazdák, még tegnap kimentek a tanyára, s a diák egyedül maradt otthon. Meg sem vacsorázott, elment a korcsmába, ott huzatta a cigánynyal éjjel utána, majd hazament és lefeküdt.

A házban lakó *Kis* Mátyásné ma reggel bement hozzá, hogy felköltse, de legnagyobb rémületére mozdulatlanul látta heverni. Jobb kezében görcsösen szorongatott egy rozsdás, rozoga hat milliméteres revolvert, agyából szivárgott a vér. Alig gyűszűnyi. Az asszony első tekintetre azt hitte, hogy még él, kiragadta kezéből a revolvert s az ablakon át az utcára hajította.

Nyomban bejelentette az esetet a rendőrségnek. Mire azonban az alkapitány és a körületi orvos megjelentek a helyszínen, *Varga* már meghalt. Semmiféle irást nem hagyott hátra, még tegnap este sem tett célzást arra vonatkozólag, hogy tervez valamit. Családjában azonban már több öngyilkossági eset fordult elő. Talán örökölte a hajlamot.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A titell mandátum.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 21.

A kir. Kuria második választási tanácsa ma, hosszú szünet után ismét petíciót tárgyal. A titeli választókerületben a múlt év december 29-én időközi választás volt. A mandátum *Zákó* István képviselőnek közjegyzővé történt kinevezetése folytán gazdátlanul vált, s a korteskedés nyomban megindult, megoszolván *Jovanovics* István udvari tanácsos és *Miloszavlyevics* Milán szabadkai ügyvéd között.

Az elkeseredett választás *Jovanovics* győzelmével végződött, aki 53 szótöbbséggel a körület képviselője lett. A kisebbségben maradt *Miloszavlyevics*-párt a választást kérvénnyel támadta meg, amelyet ma tárgyal a kir. Kuria második választási tanácsa *Kelemen* Mór kuriai bíró elnöklete alatt.

Az ügy előadója: *Asztalos* Aba kuriai bíró. A kérvényezők meghatalmazottja: *Szék* Lajos ügyvéd, a megtámadott képviselőt *Ragályi* Lajos dr., a választást *Gábor* Illés dr. ügyvéd védi. A kérvényezők előadják, hogy a választás csak azért ütött ki *Jovanovics* javára, mert a képviselő kortesei közvetítésével, nagymérvű etetéseket és itatásokat rendezett, pénzzel vesztetett s igénybe vette a hatóságok illetékelen beavatkozását. Vádolja a kérvény *Vojnics* István és *Turszky* Pál dr. választási elnököket is, hogy elfogadtak jogosulatlan szavazatokat, ha az illetők *Jovanovics*-ra akartak szavazni és visszautasítottak jogosult szavazókat, ha *Miloszavlyevics* pártján voltak. Kéri mindezek alapján a választás érvénytelenítését.

Ragályi Lajos dr. védő mindenekelőtt rámutat a kérvény petitumának hiányosságára, nevezetesen arra, ahogy a kérvény sehol sem kívánja a kifogásolt szavazatok érvénytelenítését, minél fogva a Kuria ennek eleget nem tehet, egyenkint cáfolgatván ezután a felsorolt érvénytelenségi okokat, s felajánlván a képviselő eskütételét is, a kérvény elutasítását kéri. Utánna *Gábor* Illés dr. szólalt fel a választást védő választók érdekében.

A tárgyalást holnap folytatják.

§ **Végrehajtói kinevezés.** A m. kir. igazságügyminiszter *Csizmás* Szilárd ügyvédi írnok, aradi lakost az *ujaradi* kir. járásbíróshoz végrehajtóvá nevezte ki.

§ **Petróné ügye a Kurian.** A kir. Kuria harmadik büntető tanácsa *Sélley* Sándor elnöklésével, *Válkai* Bertalan kuriai bíró előadásában ma

délelőtt tárgyalta a *Petróné* bűnügyében benyújtott semmisségi panaszokat. Az annak idején szenzációs esettel a Kuria röviden végzett. *Katona* Béla koronaügyész helyettes rövid felhívása után a benyújtott semmisségi panaszokat, mint alaptalanokat, elutasította. A védő meg sem jelent a tárgyaláson.

§ **A leprás tanu** Az angol törvények szerint a hivatalos esküforma abban áll, hogy az eskütevőnek meg kell csókolnia a szent bibliát. Sokat vitatkoztak előlött az angol jogászok már, különösen azonban már az orvosok hangoztatják egyre ennek a biblia-csókolásnak a veszedelmes voltát, mert képzelni sem lehet bajok terjesztésére alkalmasabbat, mint ezt a biblia-csókolást. Most azonban a montreall törvényszék előtt olyasmi történt, ami nagyon megrendítette az angol jogászokat és orvosokat. Ugy esett a dolog, hogy két Szíriából odavándorolt kereskedő pöréhez tanuként hallgatnak ki egy harmadikat. Amint azonban a bibliát kellett volna megcsókolnia, a hallgatóság sorában egy orvos felállt:

— Megálljon, bíró, ez az ember leprabeteg!

Képzeltető, mekkora hatása volt ennek. A tárgyalást nyomban befejezték és a leprabeteg a kórházba vitték.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Uj-Arad, április 21.

Szesélyes időjárásunk talán megelégette a csapások sorozatát és most száraz időnk van, melyben a tengeri vetést mihamarább megkezdheti gazdaközönségünk.

Ha szép napos időnk marad, vehetjük csak szemügyre, hogy a hideg hol, mennyi kárt tett. Annit jelenthetünk, hogy kerti gyümölcsben már sokat vesztettünk.

Élénkebb forgalom közepette mintegy 1200 métermázsza buza és 800 métermázsza tengeri kelt el, jól tartott napiáron.

Mai gabona-árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységét véve alapszámításnak, korona értékben:

- Buza I-ső minőségű 7.20—7.30.
- Buza közép 7.—7.10.
- Tengeri 5.30—5.35.
- Rozs névleges jegyzés 5.50—5.60.
- Arpa névleges jegyzés 5.20—5.30.
- Zab névleges jegyzés 5.50—5.60.
- Az irányzat változóan.

— **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségekről tesz jelentést: *Unchuld* Henrik, *Körmend*. — *Szilágyi* Izsák, *Torda*. — *Trautmann* Ede M., *Temesvár*. — *Graubart* Fülöp, *Lőcse*. — *Stern* H. és fia, *Nagybecskerek*.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, április 21.

Magyar aranyáradék 4%	121.45
Magyar koronaáradék 4%	99.55
Magyar arany 4 1/2%	92.75
Magyar ezüst 4 1/2%	—
Magyar keleti vasút	—
Magyar földtehermentesítési kötvény	99.50
Magyar italmegváltási kötvény	—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	99.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	301.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	157.—
Oszták papíráradék	100.50
Oszták áradék ezüst	100.50
Oszták áradék arany	121.50

Akinek pénzre, háztartásra, segédre, ispánra, gazdatisztra, kulcsárra, takarítónőre, kertészre, gazdasszonyra, mindenestre, szakácsnőre, szobalányra, házmesterre, nevelőre, nevelőnőre van szüksége

Aki üzletet, butort, bort, gyümölcsöt, gabonát, házat, telket, birtokot, kocsit, lovat, egyenruhát eladni vagy venni kíván

Aki férjhez menni v. nősülni óhajt, tanórákat, lakást, állást, ellátást keres vagy ad,

gyermeket örökre fogadni vagy adni szeretne, tanulót felvenni kíván

az Aradi Közlöny kishirdetési rovatát használja, ez biztosan eredményre vezet.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 21.

Déltőzsde. Buzakínlat mérsékelt, vételkedv gyöngye. Kedvtelen irányzat mellett 10,000 métermázsza került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonanevek változatlanok. Időjárás szép.

Estitőzsde. Külföld hiányzik.

Zárulat 12 órakor:

Buza áprilusra	7.79—7.80
Buza májusra	7.59—7.60
Buza októberre	7.48—7.49
Rozs áprilusra	6.78—6.79
Rozs októberre	6.49—6.50
Zab áprilusra	6.—6.01
Zab októberre	—
Tengeri májusra	5.99—6.—
Tengeri júliusra	6.07—6.08
Repce augusztusra	12.30—12.40

Zárulat 5 órakor:

Buza áprilusra	7.82—7.83
Buza májusra	7.61—7.62
Buza októberre	7.44—7.45
Rozs áprilusra	6.79—6.80
Rozs októberre	6.44—6.45
Zab áprilusra	6.01—6.02
Zab októberre	—
Tengeri májusra	6.—6.01
Tengeri júliusra	6.07—6.08
Repce augusztusra	—

Zárulat 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	673.—
Magyar hitelrészvény	721.50
Leszámlolóbank részvény	457.25
Rima-Murányi vasúti részvény	484.—
Oszták-magyar államvasúti részvény	684.50
Közúti vasút	613.—
Városi villamos vasút részvény	500.50

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Április 21. —

Magyar elrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilo grammon felül sulyban 124—6 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 133—4 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 132—3 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 132—3 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban 130—2 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 128—9 fillérig, könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 124—6 fillérig.

Sertéseladás. Április 18. napján volt készlet 39,223 darab, április 19. napján főlhajtattott 817 darab, április 19. napján elszállított 721 darab, április 20. napján maradt készlet 39,319 darab. Uelet: Csöndes.

NAPIREND.

Április 22. Szerda. Róm. kath. naptár: Szótér és Kajetan. — Protestáns naptár: Szótér és Kajetan. — Görögkeleti naptár (április 9.): Eupsaik. — A nap két 4 óra 43 perckor, nyugszik 6 óra 42 perckor.

Kölesy-köszvált. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepeken zárva. Helyiség: Erekye-museum helyisége mellett álló terem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, száraz.

Április 22. Arad megye évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor.

REGÉNY-CSARNOK.

Klára grófnő.

— Francia regény. —

Fordította: Ritt Gyula.

[4]

(Folytatás.)

Renée gróf némán járt fel és alá a verandán. A grófné arcán fájdalmas mosoly vonult végig. Csendes hangon kérdezte tőle:

— A verandán akarsz kávézni Renée?

— Ahogy kívánod, — szölt és könnyedén meghajolt. Az alenconi kastélynak most te vagy az urnöje és házi ügyekben teljesen alárendelem magam intézkedéseidnek.

A gróf szavaiból éles guny sugárzott, mi fájdalmasan érintette a fiatal asszonyt. Szemei könnyekkel teltek meg és kezét hangosan dobogó szívére szoritotta. Mikor önuralmát visszanyerte, az asztalhoz lépett és megnyomta a villamos csengő gombját.

A kávét hozták ide a verrandára, szölt a belépő szolgálóhoz.

— Ugy látom, — szölt a gróf könnyed gunnyal tovább, — hogy Alencon urnöje hamar belefog találni szerepében.

A dac és büszkeség öntötte el a fiatal asszony szívét.

— Nem érdemlem meg, hogy csufolódj velem, — válaszolt élénken. — Nem az én kívánságom volt, hogy a kastély urnöje szerepét játszam.

— Hanem az atyádé, nevetett föl maró gunnyal a gróf.

— Renée?!

— Gyermekem, — folytatta Renée gróf erőltetett nyugalommal, — ma, ó midőn először vagyunk egyedül, midőn már teljesen magunkra vagyunk hagyva; mindketten ismerjük az utat, amelyen haladnunk kell. Atyád kívánsága az volt, hogy az alenconi kastély és birtoknak ura legyen. Kívánsága akkor is teljesült volna, ha felmondja a jelzőlog köcsönt, amit az anyám úgy sem tudott volna megtéríteni. Atyád azonban nagyra valószínű is volt, ó nem csak gazdag, hanem előkelő is akart lenni. Ekkor merült fel agyában az a terv, hogy egyetlen leányát egy Billeforte gróffal fogja összeházasítani. Anyám, sajnos belemert ebbe tervbe. — Mintketten értették ahhoz, hogy téged oly alakban mutassanak be nekem, melylyel megfognak. Szelid megjelenésed, lekötözött ligyelmed, szépséged megnyerték szívemet... és én megkértelek anélkül, hogy sejtettem volna, hogy ezt az ügyes maszket egy fényes üzletért öltöztetted magadra. Jól kivoltál tanítva! Igent mondtál s midőn megtudtam azt a szegénytelen játékot amit érzelmeimmel üztek, a midőn Richard öcsém az egész családját, abban a lugasban, ahol én boldogságomat véltem megtalálni, gunyosan foltárta előttem, már késő volt, mert akkor megvoltam fogva a hálóban, mit rávaszul reám vetettek.

— Én nem Renée... én ép oly keveset tudtam atyám terveiről mint te!

— Miért mondtál hát igent? hát miért jöttél mindég oly barátságosan elélem?

— Miért... mert szerettelek.

— Bah, ki hiszi azt? Alenconi grófnő akartál lenni.

— Renée, te sértegetsz engem.

A fiatal asszony szemeiből könnyek törtek elő, kezeibe rejtette halvány arcát és elfordult tőle.

— Sértelek, ha az igazat mondom? Jó, nem beszélek többet erről a dolgról. Te az alenconi grófnő vagy s minden tisztelet, a mi megillet, nem lesz megvonva tőled. De többet ne kívánj tőlem! Legszentebb érzelmeimben, mélyen megvagyok bántva. Én, szívem egész szerelmével, minden bizalmával közeledtem hozzád. Pénz és vagyon iránti aljas gondolatok távol álltak tőlem, csak bájos lényed, igéző megjelenésed, szerény viselkedésed vitt közeledbe. Szerettelek Claire és szeretve hittem magam. Csak ebből az okból nyújtottam neked kezem és szívemet. Szerettelek addig a boldogtalan óráig, amely mindent foltárt előttem. Ez kiszakított minden szerelmet, minden gyöngéd érzést a szívből. Te velők éltél Párisban, ismerted atyád kívánságait, anyámmal is gyakran érintkezél és te, éppen te, ne tudtál volna atyád terveiről? Elég volt; nem akarlak többet szomorítani. Mielőtt a titkot megtudtam volna, te az én feleségem lettél... három napig... három boldog napig éltem a szerelem és boldogság álmaiban... elmúlt, vége van... szívem megtört, szívem meghalt örökre... és beléd helyeztem bizalmamat is elvesztettem...

— Renée! — kiáltott fel fájdalommal a grófnő és esdekelve nyújtotta feléje kezeit.

— Egymáshoz vagyunk láncolva örökre, — folytatta a gróf tompa hangon. — Életünk láncait sokáig kell majd hordanunk, igyekezzünk a terhet becsülettel és büszkeséggel viselni. Ebben a magányos kastélyban talán sikerülni fog a nyugalom és békeség külső jeleit megőrizni. Szobáidat a kastély új szárnyában rendeztem be, enyém a tulsó oldalon van. — Etkezni együtt fogunk a nagy ebédlőben. Egyébként kívánom, hogy mint urnö jól érezd magad az alenconi kastélyban Szabadságodat a legkisebb mértékben sem fogom korlátozni... Isten veled!

— Renée!...

— Kívánsz még valamit?

A gróf megegyezően visszafordult. Claire könnyörögve pillantott fel hozzá, de midőn férje sötét tekintetével találkozott, az ő szívében is

felébredt a dac és büszkeség, fölegyenesedett, visszalépett és érdes hangon válaszolt:

— Nem kívánok semmit. Isten veled!

A gróf szemei fölillantak. Egy sugára volt tán a régi szerelemnek, a régi boldogságnak. Majd elhalt a sugár, szemei uira elborultak, arca ismét fölvetette sötét, dacos kifejezését, meghajolt és gyors léptekkel elhagyta a szobát.

(Folytatása következik.)

Még csak 9 napig

van könyv-, zenemű- és papír-kereskedésem

Szabadságtér 20. sz. alatt,

ezen idő alatt az összes raktáron lévő áruk

meglepő olcsó áron

lesznek árusítva.

Május 1-jétől

a Minorita-palota Andrassy-téri oldalán

fényesen berendezett,

és teljesen újonnan felszerelt

modern könyv, zenemű és papír

kereskedést

nyitok, melyre előre is felhívom a nagyérdemű közönség szives figyelmét.

Kitűnő tisztelettel:

307

Révész Nándor,

könyv-, zenemű- és papírkereskedése

Arad, Szabadságtér 20. sz. Telefon 265.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1908. évi október hó 1-4-éi. —

ARADROL

Budapest felé indul:

Nagyváradra reggel	5.10
Gyorsvonat reggel	8.18
Személyvonat d. e.	11.20
Személysz. tv. d. u.	4.45
Gyorsvonat délután	4.21
Személyvonat este	9.35

Erdély felé:

Személyvonat reggel	6.35
Gyorsvonat délután	12.11
Soborsinig délután	2.04
Személyvonat d. u.	4.07
Radnára délután	7.23

Temesvár felé:

Személyvonat reggel	6.15
Személyvonat d. e.	11.56
Vegyesvonat délután	5.—

Szeged felé:

Vegyesvonat reggel	7.10
Személyvonat d. u.	4.11

Brád felé:

Személyvonat reggel	6.25
Vegyesvonat d. u.	12.06
Gurahonczig szm. du.	4.30

ARADRA

Budapest felől érkezik:

Személyvonat reggel	6.06
Személysz. tv. reggel	9.10
Gyorsvonat délelőtt	11.31
Személyvonat d. u.	3.32
Gyorsvonat este	7.11
Szm. Szolnokról este	9.—

Erdély felől:

Soborsinról reggel	6.50
Személyvonat d. e.	10.50
Radnáról délután	2.36
Gyorsvonat délután	4.06
Személyvonat este	8.57

Temesvár felől:

Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. u.	3.44
Személyvonat éjjel	10.59

Szeged felől:

Személyvonat reggel	8.33
Vegyesvonat este	7.06

Brád felől:

Gurahonczról szm. r.	8.08
Vegyesvonat d. e.	11.—
Személyvonat este	6.56

Nemzeti színház.

Bérlet 186. sz.

Páros.

Szerdán, 1908. évi április hó 22-én:

A cigány.

Eredeti népszínmű dalokkal és táncokkal, 3 felvonásban.
Irtá: Szigligeti Ede. Zenéjét szerző: Bognár Ignác.

SZEMÉLYEK:

Várszegi	Könyves J.	Zsiga, cigány	Békés Gyula.
Kurta	Győre Alajos.	Peti, fia	Somlai A.
Gyuri, öcsöce	Békéssy Gy.	Rózsi, leánya	Karácsonyi.
Márton gazda	Füredi J.	Ferke, hajdu	Szabó József.
Rebeka, neje	Pajor Agnes.	Kisbíró	Németh J.
Bvi, leánya	Répassy G.	Sári	Szilassy J.

Kezdete este 7 és fél órakor.

Szeifert János

szobrász

Aradon, Magyar-utca 29. szám.

Ajánlkozik mindennemű

képfaragó munka

stilszerű kivitelére, úgymint: butor-, épület- és templomfaragványokra, továbbá a szobrászszakmába vágó munkákra; folytonos választéku képműveket tartok raktáron, melyet a legolcsóbb árban számítok.

Tervrajzokat ingyen készítek. 188

HOLLEITER FERENCZ

uri és egyenruha készítő

Arad, Boros Béni-tér 29.

Ajánlja magát a n. é. helybeli és vidéki közönségnek minden **uri és egyenruhának** a legjobb divat és előírás szerint a **legjobb anyagból** való elkészítésére, **jutányos árak, pontos és gyors kivitelben.** Ugyiszintén **javítások, átalakítások** jutányosan elfogadottnak. A n. é. közönség pártfogását kérem

185

illő tisztelettel

Holleiter Ferencz.

== Megérkezett és először látható itt Aradon ==

a Béla-téren

a mai naptól csak igen rövid ideig a

„BIOSKOP“

javított és kitűnően átdolgozott

== kinematograph ==

saját villanytelep erő és világítás részére.

Előadások naponta 6, 7 és 8 órákor, vasár- és ünnepnapokon d. u. 3 órától minden órában, minden második nap teljesen új és változó műsorral.

A mai műsorból kiemelendők: „Az elveszett fiú“ jelenet a bibliából, 200 méter hosszú, 6 képben. — Ma először: „A beszélő fényképek.“ „Először a színházban“ „28 napi katonai szolgálat.“ „Pillantás a kulcslyukon.“ „A századvégi étterem“ és még sok érdekes kép.

Jelnyárak: zártszék 80 fill., I. hely 60 fill., II-ik 40 fill., III-ik 30 fill.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve

Narten György, tulajdonos.

A Bioskop mellett egy legnagyobb

villamos ügető körhintát

(saját német birodalmi szabadalom D. R. G. M. 22564.) állítottam fel **mozgó lovakkal, hajókkal és gondolákkal,** melyre a n. é. közönség b. figyelmét felhívom. 958

**Nincs többé hajhullás!
nincs korpásodás!!**

A Dr. Kaposy tanár-féle **Hajelixir** az egyedül álló legjobb fejcosmeticum.

A fejbőr tisztítására, különösen pedig a korpaképződés, az általa okozott fejbőrviszketegség és hajhullás megakadályozására kiváló készítmény. **Egy üveg egy pár hónapra elegendő, ára 1 frt.**

Ezrekre menő hálairattal elismert egyetlen és kitűnő hatású

tyukszemirtó-szer

a Hajós-féle

ANAGALLIN.

Tyukszem, szemölcs és mindenféle bőrkeményedést biztosan és gyökeresen eltávolít. **Ára egy üvegnek 70 fillér.**

A fogcosmetical téren páratlanul áll a

Venus antisept. fogpép,

hófehér fogak eléréséhez felülmúlhatlan készítmény, 1 doboz egy pár hónapra elegendő, ára 60 kr.

Az üres tégely 10 krajczárral visszaváltatik.

Próbadohoz 85 kr.

A fenti szerek kaphatók

126

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriumában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Meghívás

az aradi és csanádi egyesült vasutak részvénytársaság

XXII. rendes közgyűlésére,

mely Aradon, a részvénytársaság saját házában lévő igazgatósági helyiségben, **1903. évi május hó 23-án délelőtt tíz órákor** fog megtartatni.

N a p i r e n d:

1. Az igazgatóság jelentése az 1902. év üzletéről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Az 1902. évre vonatkozó üzleti zárszámadások és mérleg előterjesztése, valamint a mérleg megállapítása, a tiszta nyereség hováfordítása és az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása tárgyában határozathozatal.
4. Az alapszabályok 40. §-a értelmében kilépő három igazgatósági tag helyeinek választás utján betöltése.
5. Egy igazgatósági tag választása.
6. A felügyelő-bizottság tagjainak választása.
7. Esetleges indítványok.

Megjegyzés: Minden részvény egy szavazatra jogosít, a részvények le nem járt szelvényeikkel együtt 14 nappal a közgyűlés előtt

Aradon: a társaság főpénztáránál;

Budapesten: a „Magyar agrár- és járadékbank“-nál;

Bécsben: „Schoeller & Comp“ uraknál;

Berlinben: „Born & Busse“ uraknál;

M/n. Frankfurtban: „V. Erlanger & Söhne“ uraknál leteendők, hol azokról megfelelő elismervények adatnak.

Aradon, 1903. évi április hó.

Az aradi és csanádi egyesült vasutak
részvénytársaság igazgatósága.

PAGLIANO-SYRUP vértisztító- és edző-szer

1838-ik év óta biztos sikerrel használatban.

Készítője: PAGLIANO GIROLAMO egyetemi tanár Florenz, „via Pandolfini“ (Olaszország.)

Szétküldési főraktár: Brachetti gyógyszerár Ala. (Dél-Tirol.)

798

Santonicum.

Egy régi híres Elixir a forró égélju Olaszország gyógyfüveiből előállítva, mely most már németországban is be van vezetve.

Kitűnő gyomorerősítő szer és óvszer gyomorbajok ellen, melyek az emésztési gyengeségekből származnak.

Elmulasztja az elgyengülést, a sárgaságot, tej és gyomor-fájást, hányingert, étvágytalanságot, (a mik gyomorhurutból erednek) az emésztési zavarokat, erős székrekedést, vértisztítást és alhasbajokat. Azonfelül korhelykedésnél rögtön kijózanító szer. 1 palack 1 korona 20 fillér.

Kapható:

2671

Hajós Árpád, gyógyszerész urnál Arad.

Vezérképviselő: Dittmont Frigyes, Budapest.

Zálogházból kiváltak ékszereket

u. m.: arany gyűrűt, függőt, láncot, stb. s viszont eladom azokat.

Alkalmi vételekből származó ékszerek és mindentféle schveiczi zseborákért 3 évi jótállást vállalok.

Most már mindenki tudja, hogy mily olcsón árusítok és tájékozásul közlöm a következő árakat:

Egy szépen díszített nickel ank. rem óra	2 frt. 30 kr.
Egy erős és nagyon finom ank. rem. nickel óra	3 forintért.
Egy finom aczéi rem. óra	3 frt. 20 kr.
Egy három fedelű tula rem. óra nagyon finom	5 frt. 50 kr.
Egy finom ezüst rem. óra	5 forint
Még finomabb	7.— 8.— 9 forint
Valódi „Bouheur“ gavallér óra	10 frt 20 kr.

Ébresztő órák 1 frt 70, 1 frt 90 kr-ával.

Helyszűke végett csak ezen pár árat közlöm, de felhívom a n. é. közönséget a kirakatom megtekintésére, a hol minden darabon a szigorúan szabott árak vannak kitüntetve, még pedig oly árban, hogy azon csodálkoztak, hogy hogyan vagyok képes oly olcsón árusítani. — Minden darabra a magy. kir. fémjelző hivatalának bélyegzője van beütve.

Használt ékszerért vagy tört aranyért a teljes értéket fizetom.

Tisztelettel:

Zinner Vilmos,

műorás és ékszerész Arad, Furray-utca 2/b

318

Vidéki megrendelések leküldésével lesznek eszközölve.

Miért szenvedsz?

ha biztos kiút van a gyógyulásra minden még oly régi seb is meggyógyul és mentve lesz minden fájdalmas műtétől, ha

Thierry Adolf egyedül valódi

CENTIFOLIA KENŐCSÖT

használatát kiváló hatásai sebek gyógyulására és fájdalmak enyhítésére felismerhetetlen. A valódi Centifolia szappan alkalmazható: mellfájás ellen gyermekgyógyászatnál, a tejáradat csökkenésénél, mellkeményedésnél, csúszos állapotoknál, nyílt sebeknél, dagadt lábknál és csontszu ellen vágás, szúrás, lövések és ütéseknél, genyeredés sebek, Carbunkulus és, minden egyéb sebek ellen. Fagyos testrészeknél, fekvés által előidézett sebeknél, betegknél, gyermekekbenél stb.

THIERRY A. gyógyszerész balsam és centifolia kenőcse.

Ezen két gyógyszerünkben utólagosan szor nincs kitéve megromlásnak, hanem ellenkezőleg, mentől régebbek, annál értékesebbek és hatásosabbak, ugyisint nem szenvednek sem a fegyőtől, sem a forróságtól, miért is minden időben alkalmazhatók. Csaknem mindig eredményt és segítséget hoznak, mindenesetre azonban, hogy nem szabad hamisítványokhoz, vagy érték- és hatástalan ugynevezett pótszerekhez nyulni, mely csak csőltalan pénzkiadás, hanem tartanak magunkat ezen két régóta bevált, olcsó, megbízható s a mellett teljesen ártalmatlan, világhírű szerre, melyeket, minden háznál közelebb kellene tartani. Ahol nem kapható a valódiság minden lementőjével, rendeljük egyszerűen direkt a következő címen:

THIERRY (A.) gyógyszerész védangyal-gyógyszertára Prograd, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Budapesti főraktár: Török J. gyógyszerárban, Király-utca Zágrábban Mitzelbach S. gyógyszerárban és Bécsben Brády C. gyógyszerésznél.

Ha jó,
tartós és olcsó divatos cipőt akar,
az csakis
Czernóczky Mihály

úri és női cipész ügletében

legolcsóbban szerezhetők be.

Saját készítményű **czipő-különlegességek** raktáron tartatnak, esetleg mérték után készíttetnek.

Kossuth-utca 66. sz.

Pióküzlet: 141

Boros Béni-tér 2. szám. (Kneffel-ház).

Nyolcz napi próbaidőre

küldök bárhova saját veszélyemre

nemes valódi harci

éneklő kanári madarat,

amelyek a legkülömbözőbb hangon énekelnek 5, 7, 9, és 12 márka, tuczatja 48, 60, 72 és 84 márka. Tenyésztésre alkalmas nőstényeket 1 márka, tuczatja 10 márka.

Jótállás mellett, utánvétellel küldve. Meg nem felelőket kicserélem, esetleg az összeget visszaadom. A legzeledebb kiküldésről számtalan elismerő levél áll rendelkezésre, amelyeket kívánatra ingyen és bérmentve küldöm. Bárkinek meg van engedve, hogy engem meglátogasson és személyesen győződhetik meg madaraim éneklő képességéről.

Wilh. Kaye,

Spezialvogelversandhaus, 100

Thale i. Harz.

NB. Mindenkinnek, ki kanári madarat tenyésztani akar, kiválóan ajánlom Wilh. Kaye Thale i. Harz czeget, mint amely legjobb tenyészmadarakat szállítja. Kirchner, tanító, Calonawska, Felső-Szilézia.

Kalhofert János

mű-lakatos, vízvezeték-berendező és gépjavitó műhely
Aradon, Széchenyi-utca 5. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkák elkészítését, u. m.:

épületvasalások,

vízvezeték berendezéseket,

gépjavitásokat, légszuszomotorok és gazdasági gépek, valamint varrógépek javítását.

Vidéki megrendelések leküldésével, olcsón és pontosan eszközöltetnek. 289

Zálogcéduákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-tárgyakat készpénz fizetés mellett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

óras és ékszerész

ARAD, TEMPLUM-UTCA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legolcsóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438

Sanatorium és Vizgyógyintézet

Arad, Zrinyi-utca 3. sz. Telefon 270.

Vezető- orvos: **Dr. HECHT**

Idegesség, ideges gyomor, bél-, fej-, szívbántalmaknál, rheuma, köszvény, szíveizsínosodás, vérszegénység, szívbillentyű, nő, tüdő és gégebajok, rossz testtartásnál. Gyógyeszközök: Hidegvízgyógyászat, villámfény-, moor-, szénsavas-, villamos fürdők, massage, belégzések, villamosítások, svéd gyógytorna. Napfürdő. Hasmassage. 959

Bennlakóknak kényelmes szobák, jó ellátás.

Délmagyarországon egyetlen jogosított intézet, mely télen-nyáron nyitva van.

Bőr-tisztító

„GLOBIN“

az eddig létezőket messze fölülmúlja.

Globin a bőrnek a legszebb fényt adja, simulékony és tartós.

Pótolhatatlan a Chevreau, Box-Calf és lach-bőrök épségben tartásához.

Kapható Aradon fekete és színesben:

Arad és vidéke iparosok bőripari raktárszövetkezte. Kuttin Gyula czipőkereskedés. Leichter Lipót bőrkerekeskedés. Wolf János czipész. Kutányi J. czipőkereskedés. Weinberger János czipőkereskedés. Spitzer Jakab bőrkerekeskedés. Weiss és Rosenberg bőrkerekeskedés. Marek Samu és fia bőrkerekeskedés. 841

APRÓ HIRDETÉSEK.

Eladó butorok

Andrássy-tér 22. szám, ajtó 8. Megtekinthető bármikor. 966

A gurahonczy

műmárványgyárban ügyes szobrász, gypsmodellek készítésénél két heti alkalmazást kaphat. 971

Tíz év óta fenálló

lakatos műhely kiadó. Bővebbet: Erzsébet-körút 22. 978

Csak kevés ideig

használt elsőrendűleg dolgozott teljes férleszoba berendezés fél árban kapható Andrássy-tér 21. sz. üzlethelyiségben. — Ugyanott még csak néhány napig selejtezett butorok minden árért kaphatók. 965

2 Seyfert-féle

teljes jó karban levő biliárd, ugy-szintén teljes kávéházi berendezés egészben, vagy darabonként olcsón eladó Földes Kelemen gyógy-szerésznél. Ugyanott több kisebb és nagyobb üzlethelyiség kiadó. 964

A hölgyközönség

szíves figyelmébe ajánlja Varga Kálmán női szabó, Szabadság-tér 3. szám alatt levő jóhírnevű francia és angol női ruha terméte, a hol a legizlésebb kabátok és kosztümökön kívül készülnek még a lelegegészségesebb nyári ruhák, bluzok és háziruhák a legolcsóbb árak mellett. Mély tiszteléssel Varga Kálmán, női szabó, angol és német szabászati akadémiák volt növendéke. 934

Halász-utca 27. sz. a.

3 szobából álló utcai és egy 2 szobás udvari lakás azonnal olcsón kiadó. 948

Uhereczki Géza

kárpitos és díszítő

Aradon, Vörösmarty-utca 3. sz.

Bivállalok mindennemű kárpitos és díszítő munkákat a legegyszerűbbtől a legdizsesebb kivitelig, u. m. biliárd-asztal behuzását jutányos árak, pontos és gyors kivitelen, egy helyben, mint vidéken. Javításokat olcsó eszközök. 602

Ponta Vazul

egyenruha és uri szabó

Aradon, Pécskai-ut 6. szám.

Készít mindennemű egyenruhákat pontos előírás szerint, ugymint uri ruhákat a legújabb divatu szövethől és sickes szabás és jutányos árak mellett. 536

MÁLY ALBERT

kalapos mester

Aradon, Boros Béni-tér 8. szám.

Elfogad férfi és női posztó és szalma-kalap-festést, tisztítást és átalakításokat, a legújabb divat szerint. 152

Czillinder vasalásokat,

átalakításokat jutányos ár mellett teljesít. Vidéki megrendelések is elfogadhatók.

Bräuner Vilmos

díszfestő

Aradon, Kapa-utca 12/a.

Elfogad a dísz és szobafestés-terén bármely munkák elkészítését, ugymint

templom, termek, kastélyok, stb.

belső díszítését,

színházi díszletek és tájképek megfestését. 159

Vidéki munkákat pontosan eszközök. — Vázlatokat és költségvetést kívánatra ingyen készítik.

Van szerencsém a t. hölgyközönség szíves tudomására hozni, hogy helyben, Andrássy-tér 20-ik szám alatt (Weinberger János cipészüzletének tözsomszédságában) egy a mai kor követelményeinek minden tekintetben megfelelő

női kalap üzletet nyitottam.

Raktáron tartom a legizlésebb párisi és bécsi modell kalapokat.

Az árak meglepően olcsók.

Javításokat és átalakításokat, olcsón és a legjobb ízléssel eszközök. A nagyérdemű hölgyközönség szíves pártfogását kéri

Mademoiselle Serah

(Löwenberg S.)

775 Andrássy tér 20. sz.

Ladics Pál

szobafestő és mázó

Wesselényi-utca 47. sz.

Ajánlja magát a n. é. építő vállalkozóknak, valamint a nagyközönségnek minden e szakmába vágó munkáknak a legszebb kivitelen való elkészítésére a legolcsóbb árak mellett.

Lakásoknak féregmentessé tételét is elvállalja. 283

Kárpelesz Zsigmond

uri-szabó

Arad, Deák Ferencz-utca 32. (Sarlót-ház.)

Van szerencsém a n. é. közönséget 14 év óta fenálló

uri-szabó üzletemre

felhívni, hol mindennemű uri öltöny-eket legújabb divat szerint elkészítik, jutányos árban, pontos és gyors kivitelen. 278

Somatose

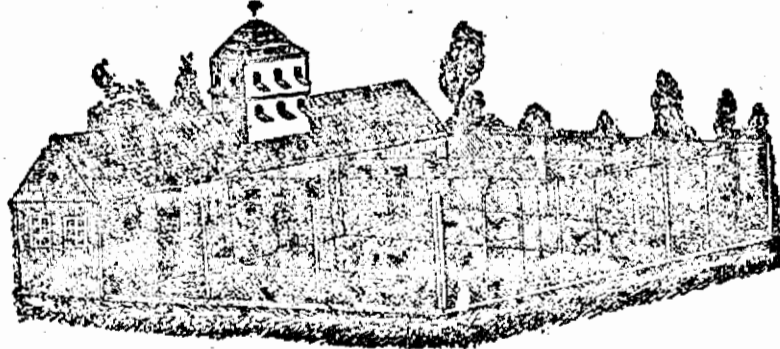
oldható húsfehérnye a hús tápanyagait tartalmazza (tojás fehérnye és s.) majdnem izetlen könnyen oldható por alakban a lehető legjobb erősítő szer gyenge, a táplálkozásban visszamaradt egyéneknek, — mellbetegyeknek, — idegbetegyeknek, — gyomorbetegyeknek, — gyermekgyásoknak, angol korban szenvedő gyermekeknek gyógyulónak

Vas-Somatose

a kájában pedig különösen Sápokban szenvedőknek orvosiilag ajánlja. Somatose nagy mértékben emeli az étvágyat. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Csak eredeti csomagolásban való!

Fischer Károly

sodronyszövet, fonat, azitaárak és aczélsodrony ágybetétkészítő Arad, József főherceg-ut 8. sz.

Ajánlja különféle sodronyszövet készítményeit, ugymint: réz, vas és ciznezzett sodronyszövetek, melyeket raktáron tartok, főképp malmok, gyárak és gazdasági célokra, ugyszintén

Bacher-féle szelelő rostához való sziták.

Készítetek alkalmas kézi- és gépsodronyfonatot kertek, ligetek, tyukvarok és vadaserdők bekerítéséhez, föld, kavics, homok és kőszán áthányó rosták vas-kerettel építészeti, banya és kertészeti célokra. Pincze és magtárlakokhoz rostélyok. — Szikrafogók mozdony és gyári kéményekre. — Rugganyos aczélsodrony-ágybetéteket vas- és faállványokra, melyek könnyű tisztántartása által igen ajánlhatók. Különféle szár-, vas-, réz- és selyem-sziták, dohány-dobok és dob-sziták, valamint minden e szakmába vágó itt fel nem sorolt tárgyak a legjobb minőségben, mérsékelt árak mellett elkészítetnek.

Feltűnő újdonság!

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé nem szivhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

Telephon 364. sz. Legolcsóbb ára, kerékpár és varrógép javítóműhely.

Ascher Ferencz és Társa

órás és műszerészek.

ARAD, Deák Ferencz-utca 39.

(szemben a Vas-szállóval.)

Ajánlják magukat mindennemű órák javítására 2 évi jótállás mellett, ugymint kerékpár, varrógép, író- és kötőgépek, graphon, beszélő és zenélő-gépek javítására, továbbá villanycsengő és telephon berendezésekre egy helyben, mint vidékre jutányos árban, pontos és gyors kivitelen. Nagy raktár varrógép és kerékpár felszerelésekben. 538

ARADON,

Salacz Gyula-utca 2.

Kalmár József

műszerész

ajánlja jó minőségű kerékpárjait.

Raktáron tartok elsőrendű külső és belső gumikat és minden a kerékpárhoz tartozó felszerelési tárgyakat. Olcsón és jótállás mellett végzek kerékpár javításokat.

Villanyos csengő és telephon berendezéseket szakszerűen és jótállás mellett készítik. 806

Telephon szám 242.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elveszített erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csoda-orvosság, mely megmentett ezreket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi-orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyöngülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a Staat Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivétel nem tesz. Minden irhat érte bárhol magyarul, mire titoktartás mellett postafordultáva egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: Staat Medical Institute 49. Elektron Building, Fort Wayne, Ind Amerika. A levelek mindig bérmenteltendők. 80

Ki akar olcsón vásárolni elegáns, tartós és sikkes **Cipőt?**

Nem lényegtelen tudni, hogy **ez idő szerint leg-
teljesebb a czipőraktár** Porter Vilmos Nagy
Áruházában, Aradon, a Szabadság-téren.

Porter szállít **legelegánsabb czipőket**

Porter szállít **legformásabb czipőket**

Porter szállít **legtartósabb czipőket**

Porter szállít **legolcsóbb czipőket**

— Árjegyzék ingyen! —

**Telefon
324.**

Porter Vilmos Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér.

**Telefon
324.**

Házba czipőválasztékot küld az áruház, késő estig.